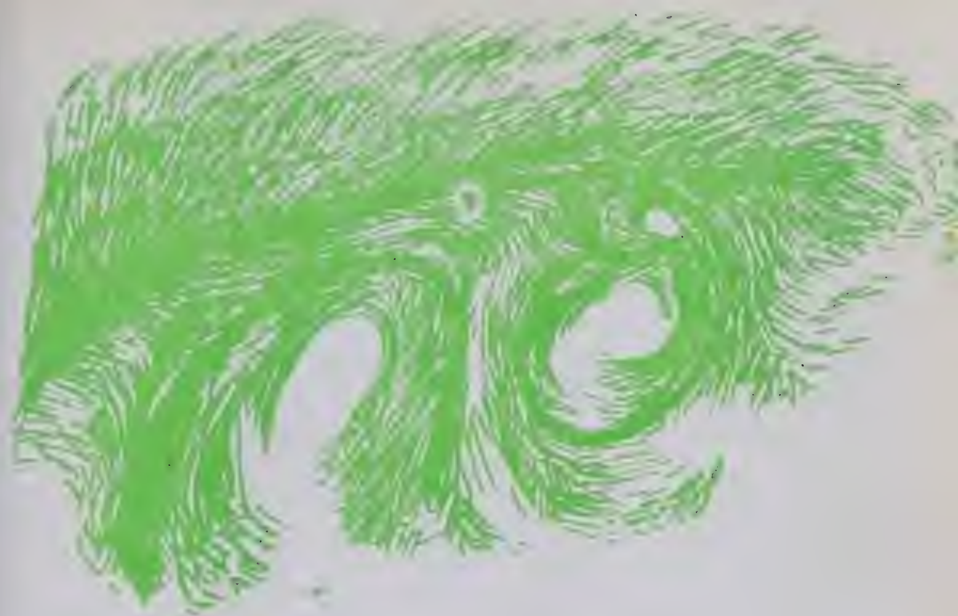

ಅಂಕಣ ಕಾವ್ಯಾಂಕ

೧೯೮೧

ಗರಿ

ಅಂಕಣ ಕಾವ್ಯಾಂಕ

೧೯೪೧

GARI —Ankana Kavyanka an anthology of poetry, Edited by Ankana Balaga, Published by ANKANA, 8, Chiranjeevi, old Swimmingpool Road, Kodanda Rama puram, Bangalore-560003.
P P 72+16

ಬೆಲೆ : ಆರು ರೂಪಾಯಿಗಳು

ಮುಖಪುಟವಿನ್ಯಾಸ : ಕೆ. ಎಸ್. ಅಪ್ಪಾಜಯ್ಯ

ಮುದ್ರಣ : ನುಡಿಮುದ್ರಣ
2 3, ರಾಮೋಜಿರಾವ್ ರಸ್ತೆ, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 004

ಮುನ್ನುಡಿ

'ಅಂಕಣ'ದ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಂತೆ ಅಂಕಣ ಕಾವ್ಯಾಂಕವು ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ಸೇರುತ್ತಿದೆ. ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಬರಹಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ 'ಅಂಕಣ'ದ ವತಿಯಿಂದ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೃತಿಗಳ ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಓದುಗರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಮ್ಮ ಆಸೆಯು ಈ ಮೂಲಕ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರವೇರಿದೆ.

ಇಂಥ ಒಂದು ಕವನಸಂಕಲನವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಲೆದೋರುತ್ತವೆ; ಪರಿಮಿತಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನಾವು ಈಗ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳನ್ನು, ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕವಿಗಳ ಕವನಗಳು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಸಂಕಲನವೆಂದು ಖಂಡಿತಾ ಭಾವಿಸಬಾರದಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಕಲನದ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಸಂಕಲನದ ಮೊದಲಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಈಗ ಸುಲಭವಾಗಿ ಉಪಲಬ್ಧವಲ್ಲದ, ಉತ್ತಮ ಕವನಗಳಾದರೂ ಓದುಗರ ಗಮನಕ್ಕೆಬಾರದ ಕೆಲವು ಕವನಗಳನ್ನು ಪುನರ್ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಈಗಲೂ ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕವಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾಗದ ಕವಿಗಳು ನವೋದಯ ಕವಿತೆಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆ ಅಥವಾ ಅದರ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿತೆಯ ಕೃಷಿನಡೆಸಿದವರು. ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಟ್ಟದ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಉಜ್ವಲ ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲೇ ನಿಧನರಾದ ಮೂವರು ಕವಿಗಳ ಕವಿತೆಗಳು ಕೂಡ ಈ ಮೊದಲ ಭಾಗದಲ್ಲೇ ಸೇರಿವೆ.

ಅನಂತರದ ಭಾಗವು ಭಾಷಾಂತರ ಮತ್ತು ಭಾವಾನುವಾದಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಮೂರನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತು ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಯ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಯೋಗ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಆವಿಷ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಕವಿತೆಗಳಿವೆ. ಈ ಕವಿತೆಗಳು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಕವನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಕರಿಸಿದ ಕವಿಗಳಿಗೆ, ಅನುವಾದಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರತರುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಅಂಕಣ ಬಳಗದ ವಂದನೆಗಳು.

1–8–1981

'ಅಂಕಣ'
ಬೆಂಗಳೂರು

ಪರಿವಿಡಿ

ಭಾಗ-೧ ಕೆಲವು ಹಳೆಯಕವನಗಳು

ಭಾಗ-೨ ಕೆಲವು ಅನುವಾದಿತಕವನಗಳು

ಭಾಗ-೩ ಕೆಲವು ಹೊಸಕವನಗಳು

ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ಕವನಗಳು

ಭಾಗ–೧

'ತಳದಾಣೆ ಮುತ್ತುಗಳ ಹುಡುಕಿ ತೆಗೆದೆ'

ಅರಗಳಿಗೆ ಅಗಲಿಲ್ಲ ಅಗಲಿದ್ದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ
ಅಗಲಿದರೆ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಮನಸು ಅತ್ತೀ
ಹೊರಗೊಳಗೆ ಸೊಗಸಿಲ್ಲ ಹೊರಗಿನೆಚ್ಚರವಿಲ್ಲ
ಒಂದು ಕೇಳಿದರೊಂದು ಮಾತು ಮತ್ತೀ

೬

ಮನೆಯು ಮುಟ್ಟಿರಬಹುದು ಮಾತು ಮುಂಗಿದಿರಬಹುದು
ಮರುಳಿ ಹೊರಟಿರಬಹುದು ಎಂದೆಣಿಸುತಾ
ಸನಿಯೆ ಬಂದಿರಬಹುದು ಎಂದೆಣಿಸಿ ನೋಡಿ ಹಾ
ಕಾಣದಿರೆ ಹೊಸ ಲೆಖ್ಖವನು ಗುಣಿಸುತಾ

೭

ಗಾಳಿದೂಳಿಯು ಸುಳಿಗೆ ಕಾಲಸಪ್ಪಳೊ ಎಂದೆ
ಹಕ್ಕಿ ಪಕ್ಕಿಗಳುಲಿಗೆ ರಾಗವೆಂದೆ
ಕಾಳು ಕಡಿಯಾರಿಸುವ ಗುಬ್ಬಿ ತಾ ಹಾರಿದರೆ
ನೀ ಬಂದೆಯೆಂದು ನಾನೆದ್ದು ನಿಂದೆ

೮

"ತರಗೆಲೆಯು ಸರಕೆನಲು ಹೊರಗೆ ನಾನಾಲಿಸುವೆ
ಬರವಿಲ್ಲದಿರೆ ಮನದಿ ಸೊಪ್ಪುಗರೆವೆ"
ನರೆಬಂದ ಮುಪ್ಪಿನ ಷಡಕ್ಷರಿಯನೂ ಬಿಡದ
ಮಧುರ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಬೆರಗುಬಡುವೆ

೯

ಸನಿಬಂದು ಮುಖವನರಳಿಸಿ ತುಟಿಯು ಬಿಚ್ಚಿದರೆ
ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆಲ್ಲವೂ ಒಪ್ಪು ಒಪ್ಪೀ
ಮನವು ಮುದುಡಿರುವಾಗ ಮೈದಡವಿದರೆ ಸಾಕು
ಕದಡಿದ್ದ ಕೊಳವೆಲ್ಲ ತಿಳಿಯು ತುಪ್ಪೀ
೧೦

"ವದಸಿ ಯದಿ ಕಿಂಚಿದಪಿ ದಂತರುಚಿಕೌಮುದೀ
ಹರತು ದರ ಕಿಮಿರಘೋರಂ" ಸುಘೋರಂ
ಸುದತಿ ಪದ್ಮಾವತಿಯು ಚರಣಚಾರಣ ಚಕ್ರ-
ವರ್ತಿ ಜಯದೇವನನುಭವದ ಸಾರಂ

೧೧

ಇಲ್ಲಿ ಮಾತಿನ್ನೊಂದು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ-
ಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಜೀವ ಕೇಳದಲ್ಲಾ
ನಲ್ಲೆವಾಸಂತಿ ತಾ ಜೀವದಾ ಜೊತೆಗಾರ್ತಿ
ಮೂವರೂ ಅಗಲದಾ ಪಥಿಕರಲ್ಲ

೧೨

ಬೆಳದಿಂಗಳಿರುಳಲ್ಲಿ ನಟ್ಟನಡುರಾತ್ರಿಯಲಿ
ಸಪ್ಪಳಿಲ್ಲದ ಶಾಂತ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ
ಬಿಳಿಯ ಟೀವಕ್ಕಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ಹೊರಟಂತೆ
ನಾವಾತ್ಮ ಯಾತ್ರಿಕರನಂತದಲ್ಲಿ

೧೩

ಪ್ರೇಮವನು ಬಲಿಹಾಕಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡೆವು ನಾವು
ಕಾಮುಕರಿಗಿಂತಲೂ ಕಾಮಿಯಾಗಿ
ಭೂಮಿಯುವರೊಳಗಿದೇ ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಿಯ ಮರ್ಮ
ಹೆಚ್ಚೇನು ಹೇಳುವೆನೊ ತಿರುಗಿ ಮುರುಗಿ

೧೪

ಪರಿಪರಿಯ ಕಷ್ಟದಲಿ ಹೊರಳುವವರೂ ಕೂಡ
ಇರುವುದಕ್ಕೇ ಆಶೆ ಮಾಡುತಿರಲು
ಇರುವಿನಾನಂದದಲಿ ಸರಿಜೋಡಿ ಕೂಡಿದರೆ
ಇರುವಿನಷ್ಟಾದರೂ ಹಿಗ್ಗು ಮಿಗಿಲು

೧೫

ಎಂಥ ಸೋಜಿಗವಾಯಿತೆಲೆ ಕಾಂತೆ....

ಎಂಥ ಸೋಜಿಗವಾಯಿತೆಲೆ ಕಾಂತೆ । ಇದ
ರಂತಸ್ಥವನು ಪೇಳೆ ಮತಿವಂತೆ
ಸೊಳ್ಳೆಯೊಂದಾನೆಯ ತಿಂದಿತು । ಕೋಳಿ
ಪಿಳ್ಳೆಯು ಗರುಡನ ಕೊಂದಿತು
ಜಳ್ಳು ಬೀಜವು ಮೊಳೆತೆದ್ದಿತು । ದೊಡ್ಡ
ಕೊಳ್ಳಿಯುರಿಯು ತಣ್ಣಗಿದ್ದಿತು
ಎಂಥ ಸೋಜಿಗವಾಯಿತೆಲೆ ಕಾಂತೆ...

ಏಣನೊಂದುಡುವನು ಹಡೆದಿತು । ಅದು
ಕೋಣಗಳೆಂಟನು ಬಡಿದಿತು
ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲದೆ ಶಿಶು ಹುಟ್ಟಿತು । ಹೆತ್ತ
ಬಾಣತಿಯನೆ ನುಂಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತು
ಎಂಥ ಸೋಜಿಗವಾಯಿತೆಲೆ ಕಾಂತೆ...

ಗೂಗೆ ಕಾಗೆಯ ತಿಂದು ತೇಗಿತು । ಕಂಡು
ಭೋಗಿ ಹೆಡೆಯನೆತ್ತಿ ಕೂಗಿತು
ಕೂಗಲು ಗಿಡುಗನು ಸತ್ತಿತು । ಸಾಯು-
ಲಾಗಳೆ ಗಿಳಿ ಕಾಣುತತ್ತಿತು
ಎಂಥ ಸೋಜಿಗವಾಯಿತೆಲೆ ಕಾಂತೆ...

ಕುರಿಯೊಂದು ನರಿಯನು ಹೊತ್ತಿತು । ಅದು
ಗಿರಿಗಳೇಳನು ಒಂದೆ ಹತ್ತಿತು
ಕರಡಿಯು ಕಪಿ ಮುರಿದಿಕ್ಕಿತು । ಸಣ್ಣ
ಇರುವೆಯು ಕೈಗದು ಸಿಕ್ಕಿತು
ಎಂಥ ಸೋಜಿಗವಾಯಿತೆಲೆ ಕಾಂತೆ...

ಇಲಿಯೊಂದು ಬೆಕ್ಕನು ಹಿಡಿದಿತು । ಚಿಕ್ಕ
ಮೊಲನಾರು ನಾಯ್ಗಳ ಕಡಿದಿತು
ಹುಲಿಯು ಗೋವನು ಕಂಡು ನಡುಗಿತು । ಅದು
ಸಲೆ ಗುರುಸಿದ್ಧನೊಳಡಗಿತು
ಎಂಥ ಸೋಜಿಗವಾಯಿತೆಲೆ ಕಾಂತೆ...

—ಸಪ್ಪಣ್ಣ (ಸರ್ಪಭೂಷಣ ಶಿವಯೋಗಿ)

ಮಧುರ ಗೀತ

(ಐದನೆಯ ಮುದ್ದು)

ನಿನ್ನ ತುಟಿಯೇನು ಸವಿ ನಿನ್ನ ಸೊಂಕೇನು ಸುಖ
ಹಾ ಅಹಾ ನಿನ್ನ ತಲೆಯೇನು ಕಂಪೋ
ನಿನ್ನ ಮುಖ ಬಲು ಚೆಲುವು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಬಾರದ್ದು
ಕಿವಿಗೆ ಹಾ ನಿನ್ನ ದನಿಯೇನು ಇಂಪೋ

೧

ತುಟಿಗೆ ತುಟಿ ಹಚ್ಚಿ ನಾವಾತ್ಮ ರುಚಿ ನೋಡಿದೆವು
ಎದೆಗೆ ಎದೆ ಹಚ್ಚಿ ತೆರೆ ಹಾರಿಸಿದೆವು
ಗುಟು ಗುಟುಕು ಹೀರಿದೆವು ತಲೆಯು ಕಮಲದ ಗಂಧ
ನೋಡನೋಡುತ್ತ ಕಾಲ ಖಂಡಿಸಿದೆವು

೨

ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ದನಿಯು ಕಿವಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗಲೇ
ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರ ಹಾಡು ಕೇಳಿಸಿತ್ತು
ಅಬ್ಬಬ್ಬ ಎಸೊ ದಿನ ಸಾಗಿ ಸಾಗಿಯು ಕೂಡ
ಆಸರಿಕೆ ಬೇಸರಿಕೆ ತೋರದಿತ್ತು

೩

ಮನದೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ನೆನಪಾದರಾಕ್ಷಣದೊಳಗೆ
ಮುಗಿಲೊಳಗೆ ಎಳೆಚಂದ್ರ ಮೂಡಿದಂತೆ
ಬನದೊಳಗೆ ಕೇರಳದ ಕೋಗಿಲೆಯು ದನಿಯುಂತೆ
ಗರಿಬಿಚ್ಚಿ ಗಂಡು ನವಿಲಾಡಿದಂತೆ

೪

ನಿನ್ನ ನುಡಿಯೂ ಮಧುರ ನಿನ್ನ ನಡೆಯೂ ಮಧುರ
ನಿನ್ನ ಸೆಡವೂ ಮಧುರ ಸರ್ವಮಧುರ
ನಿನ್ನ ಮುನಿಸೂ ಮಧುರ ನಿನ್ನ ಕನಸೂ ಮಧುರ
ನಿನ್ನದೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಮಧುರ ಮಧುರ

೫

ಎಂಥಾ ನಗಿ ಬಂತೋ ಎನಗ

ಎಂಥಾ ನಗಿ ಬಂತೋ ಎನಗ
ನಡಮುರುಕಿಯು ಕಂಡು ।
ನಿಂತು ನೋಡಲಾಗವಲ್ಲದು
ಹಂತೀಲಿ ಹೋದರ ಬೆದರಸತಾಳೆ
ಸಂತ್ಯಾಗ ಮಂದಿ ಕಾಣದವಳು

ಆರು ಮೂರು ಗೆಳತೇರೊಳು
ಜರಿದು ಮಾತಾಡುತಿರಲು
ದಾರಿ ಹಿಡಿದು ಹೋಗುತಿರಲು
ವಾರಿ ನಡದ ಮುದಕಿಯು ಕಂಡು

ಎಂಥಾ ನಗಿ ಬಂತೋ ಎನಗ ನಡಮುರಕಿಯು ಕಂಡು

ಎಂಟು ಮಂದಿ ನೆಂಟರೊಳು
ಗಂಟು ಬಿದ್ದಂಗ ಕೂಡಿಕೊಂಡು
ಪಂಟು ಹಚ್ಚಿ ಹೋಗುವಂಥ
ಸೊಂಟಮುರುಕಿ ಮುದಕಿಯು ಕಂಡು

ಎಂಥಾನಗಿ ಬಂತೋ ಎನಗ ನಡಮುರಕಿಯು ಕಂಡು

ಸಂದಿಗೊಂದಿ ಹುಡುಕುತಿರಲು
ತಂದೆ ಗುರುಗೋವಿಂದನ
ಹೊಂದಿಕೋ ಮುದಕಿ ಅಂದರ
ಮಂದಿ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ

ಎಂಥಾನಗಿ ಬಂತೋ ಎನಗ ನಡಮುರಕಿಯು ಕಂಡು

—ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫ. ಸಾಹೇಬ

ಅನ್ನಬಹುದೇನಯ್ಯ ಹಾಡು ಮುಗಿಯಿತ್ತೆಂದು
ಜನ್ಮದಾಕಾಶದಲ್ಲದರ ಬೇರು
"ಕನ್ನಡಿಯೊಳೆಷ್ಟು ಕಂಡೀತೊ ಕನಕಾಚಲವು
ಕೊಡಕೆ ಹಿಡಿಸೀತೆಷ್ಟೊ ಕಡಲ ನೀರು

೧೬

ಹುಚ್ಚುತನವೋ ಕಾಣೆ ಜಾಣತನವೋ ಕಾಣೆ
ಹುಚ್ಚುತನ ಯಾರಿಗೂ ಬಿಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ
ಅಚ್ಚ ಅನುಭವರಾಶಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಬೈಲಿಗೆ ಯಿಟ್ಟೆ
ಮುಚ್ಚು ಮರೆಯಿದರೊಳೇನೇನು ಯಿಲ್ಲಾ

೧೭

ಈ ಹುಚ್ಚಿಗಳು ಕೇಕೆ ಇದ್ದಂತೆ ಹಾಡಿದೆನು
ನನ್ನಂತರಂಗದಾ ಪ್ರಕೃತಿಯಂತೆ
ಹೋಹೊ "ಸದೃಶಂ ಚೇಷ್ಟತೇ ಜ್ಞಾನವಾನಪಿತು
ಸ್ವಸ್ಯಾಃ ಪ್ರಕೃತೆ"ಯೆಂಬ ಗೀತೆಯಂತೆ

೧೮

ಕರ್ಮಮರ್ಮದ ನೆಲೆಯು ಅರಿತವರಿಗೂ ಅೀದು
ನಾನು ನೀನಾವ ತಕ್ಕಡಿಯು ಕಾಣಿ
"ಕರ್ಮಣ್ಯ ಕರ್ಮಯಃ ಪಶ್ಯೇದ ಕರ್ಮಣಿಚ
ಕರ್ಮಯಃ ಪಶ್ಯೇತ್ ಸಬುದ್ಧಿಮಾನ್ಹೀ"

೧೯

ಜನರಾಡಿಕೊಳಬಹುದು ನನಗು ನಿನಗೂ ಕೂಡೆ
ಅವರೇನು ಬಲ್ಲರೋ ಒಳನಿಧಾನ
ನನಗೆ ನೀನತಿ ಮಧುರ ನಿನಗೆ ನಾ ಬಲು ಚೆನ್ನ
ಹೀಗೆಂತಲೇ ನಾವು "ಮಧುರಚೆನ್ನ"

೨೦

ದೇವಲೀಲೆಯೊ ಕಾಣೆ ಕರ್ಮಜಾಲವೊ ಕಾಣೆ
ಅದು ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿ ಯಾಚೆಗಿನ ಮಾತು
ಯಾವದೇನೇ ಇರಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಂಥಾ ವಸ್ತು
ಭವದಲ್ಲಿ ಕಾಣೆ ಮನಗಂಡ ಮಾತು

೨೧

—ಮಧುರಚೆನ್ನರು

ಪರಮಜಿನೇಂದ್ರವಾಣಿಯೆ ಸರಸ್ವತಿ, ಬೇಱದು ಪೆಣ್ಣುರೂಪಮಂ ।
ಧರಿಯಿಸಿ ನಿಂದುದಲ್ತದುವೆ ಭಾವಿಸಿಯೋದುವ ಕೇಳ್ವ ಪೂಜಿಪಾ- ॥
ದರಿಸುವ ಭವ್ಯಕೋಟಿಗೆ ನಿರಂತರಸೌಖ್ಯಮನೀವುದಾನದ- ।
ಕೆಱಿದಪೆನಾ ಸರಸ್ವತಿ ಮಾೞ್ಕೆಮಗಿಲ್ಲಿಯೆ ವಾಗ್ವಿಳಾಸಮಂ ॥

—ಪಂಪ

ನಿರೂಪ

ಮಲ್ಲಿಗೆಯು ಮೊಗ್ಗೆಗಳು ಅರಳುವಲ್ಲಿ,
ಭಲ್ಲೆಗಳು ಮಿಂಚಿದವು ಬನಗಳಲ್ಲಿ:

ರಣರಂಗ ಸೇರುವಿಯು ಸಮರಶೂರಾ!
ಭಣಭಣವು ಭಣಗುತಿದೆ ಮನೆಯು ಪೂರಾ.

ಸುರಿಸುರಿದು ಕಣ್ಣೀರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ
ಹರಿದು ಹೋಗುವೆನಶ್ರು ಧಾರೆಕೊಚ್ಚಿ.

ಬಿಡಲಾರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ರಣಕೆ ನಾನು,
ಬಿಡುವುದಿದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗು ನೀನು.

ಜೀವನವು ತಲೆಭಾರವಾಗಬಹುದು;
ಜೀವವೇ ಜೀವನವ ತಿನ್ನಬಹುದು.

ನಿನ್ನಗಲಿ ಸುಖವುಂಟೆ ಬಾಳ್ವೆಯಲ್ಲಿ?
ನನ್ನ ನೋಡುವರಾರು ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ?

ಸತ್ಯರಕ್ಷಣ ಧರ್ಮ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ,
ತುತ್ತು ಸಾವಿಗೆ ವಂಶ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ.

ಕೆರೆ ಬಾವಿ ಎರಡು ಕಡೆ ತಿರುಗಲೆಲ್ಲಿ?
ಸುರಿದ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಗೆ ದಾರಿಯೆಲ್ಲಿ?

ದೇವ ದೇವನ ಇರವು ಇಲ್ಲವೇನು?
ಪಾವನಾತ್ಮನ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿತೇನೂ?

ಸಾಗರವು ಭೋರ್ಗರೆದು ಉಕ್ಕುತಿಹುದು;
ತ್ಯಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಜ್ಯೋತಿ ಆರುತಿಹುದು.

ಸತ್ಯವೇ ಸಾಯುಜ್ಯವಲ್ಲವೇನು?
ಸತ್ಯವನು ತೊರೆದು ನಾ ಬದುಕಲೇನು?

—ಧೂಲಾ-ಹಲಸಂಗಿ
(ಕಾಡಹಕ್ಕಿ)

ಕಮ್ಮಾರ

ನೀನಾರು ಕಮ್ಮಾರ ? ಮೌನಿಯಾಗೇಕಿರುವೆ
    ಕುದಿಯುತಿಹ ಕುಲುಮೆಯಲಿ ಏನ ಕಾಸುತಿಹೆ ?
ಕಾದಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಡಿಗಲ್ಲಮೇಲಿಟ್ಟು
    ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಹೊಡೆತದಿಂದೇನ ಮಾಡುತಿಹೆ ?
    "ಧನಿಯಂತೆ ತಲೆ ಎತ್ತಲನುವಾದ ದಾಸನನು
    ಬಂಧಿಸಲು ಶೃಂಖಲೆಯ ಮಾಡತೊಡಗಿದೆನು"

ಕುಲುಮೆಯಲಿ ಈಗೇನ ಕಾಸುತಿಹೆ ಕಮ್ಮಾರ
    ನಿನ್ನ ಚಮ್ಮಟಿದನಿಯು ಕೇಳುತಿದೆ ದೂರ
ಕುಲುಮೆಯಗ್ನಿಯ ಪ್ರಭೆಯು ಕಣ್ಣುಕುಕ್ಕಿಸುತಿಹುದು
    ಮೊದಲ ಸಂಕಲೆಗಿಂತ ಈಗಿನದು ಭಾರ !
    "ಬಡತನದ ಸೋದರಗೆ ಆಳ್ತನದ ಬೇಡಿಯನು
    ತೊಡಿಸಿರುವ ಯಜಮಾನಗಿದ ಮಾಡುತಿಹೆನು"

—ಪೇಜಾವರ ಸದಾಶಿವರಾಯರು

ಸಂವಾದ

ಮಾಯ್‌ಕಾರತ್ತಿ ಮಾಯ್‌ಕಾರತ್ತಿ ಸುಣ್ಣನೆಲ್ಲಿಟ್ಟಿ
ಸುಣ್ಣಗಿಣ್ಣ ಒಣಗಿಗಿಣಗಿ ಓಯ್ತಾವೆಂದೂ
ಒಲಿತಲಿಮ್ಯಾಲೆ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿ

ಮಾಯ್‌ಕಾರತ್ತಿ ಮಾಯ್‌ಕಾರತ್ತಿ ಎಲಿಯಾನೆಲ್ಲಿಟ್ಟಿ
ಎಲೀಗಿಲೀ ಒಣಗಿಗಿಣಗಿ ಓಯ್ತಾವೆಂದೂ
ಗಂಜಲ್ ಗುಂಡೀಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿ

ಜಾನಪದ
ಸಂ: [illegible]ಕಲಿ

ಕುರುಡು ಬೆಳಕಿಗೆ–೧

– ೧ –

ಏಟು ಏಟು ಎದೆಬೆನ್ನಿಗೇಟು, ವಿಧಿಯಾಟಗೈಯು ಏಟು
ಕುರುಡು ಪೆಟ್ಟು ತಲೆಯೊಡೆದು ಹೋಳು ಸೀಳಾಗಲೆಂದು ಕೆಟ್ಟು ;
ತಲೆಮಾರ ಪಯಣ ಗುಣದಂಥತನದ ಋಣ ಡೊಂಬರಾಟ ಹೂಡಿ–
ಮನದಟ್ಟ ಮುರಿಯಿತೋ ಬಗೆಬೆಟ್ಟ ಅದುರಿತೊ ಹಾಳು ಹೃದಯ ಮೋಡಿ
ಏನೇನೋ ಭಿಕ್ಷಬೇಡಿ

– ೨ –

ಇಳೆಯೆದೆಯ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಜೊನ್ನ ಲೀಲೆ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ ಕಾಣಲೊಲೆ
ಬಹುಸನಿಹ ತೀರ ಸೌಂದರ್ಯಸಾರ ನಾನೆಂತು ನೋಡಬಲ್ಲೆ ?
ಇದು ಯಾವ ದೀಕ್ಷೆ, ಇದು ಎಂಥ ಶಿಕ್ಷೆ, ಇದು ಯಾವ ಪೀಡೆ ಪಿಡುಗು
ಅಲ್ಲೊಂದು ಶಕ್ತಿ–ಇದು ಅದರ ಸೂಕ್ತಿ, ನಿನಗಿಲ್ಲ ಬಾಳು ಬೆಡಗು
ಕಡೆಗು ಕಡೆಗು ಕಡೆಗೂ

– ೩ –

ಕಿರುಗಾಳಿಯೊಡನೆ ಬರಿಧೂಳಿಯೊಡನೆ ಹಿರಿಕಾಳು ಬಾಳಿನೊಡನೆ
ಮಿಡುಮಿಡುಕಿ ದುಡುಕಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲದಂಥ ಹಿರಿಬೆಳಕನೊಂದ ಹುಡುಕಿ
ಬಾಯಿ ಬಿಡುವ ಬವಣೆ
ಈ ನೋವಿನುರಿಯ ನಾಲಿಗೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಕರಿಕಾಗಲೆಲ್ಲ ಕೊರತೆ
ಬಚ್ಚಬಯಲ ಸೆಣಸಿನಲಿ ತುಂಬಿ ಹರಿಸಿತ್ತು ತವುವ ಒರತೆ
ಅದಕನಂತ ಚರಿತೆ.

[redacted]

—ಶಿವೇಶ್ವರ ದೊಡ್ಡಮನಿ.

ಕಲ್ಪನೆ

ಕಲ್ಪನೆ
ಇದು ಭೂತದ ಮನೆ !
ಮುರುಕು ಛಾವಣಿ ಕೆಳಗೆ ಮುಸಿಹಿಡಿದ ಹಲಿಗೆ,
ನಡುವೆ ನೇತಾಡುತಿದೆ ಜೇಡನ ಬಲೆ.
ಕವಿದೃಷ್ಟಿ ಕನಸಿನಲಿ ಏನೊ ಹುಡುಕಾಡುತಿದೆ–
ಅದೊ ಅಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ನಿಂತಿಹುದು
ಕಾಳ ಬೆಕ್ಕು !
ತಲೆಯು ಮೇಗಡೆ ದೀಪ !
ಯಾರು ಹಚ್ಚಿಟ್ಟರೋ ಇದನೆಂದು
ಗಾಳಿ ಬೇಸರದುಸಿರ ಸೂಸುತಿಹುದು.
ಅಬ್ಬಬ್ಬ ! ಭಯದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಘೀಳಿಡುವ ಸದ್ದು !
ಈ ಚಪಲ ಬೆಕ್ಕು
ಎಂತು ನಂಬುವುದಿದನು ?......
ಅದೊ ಅದೊ !......
ಪಾದದಡಿಯಿಂದ ನೆತ್ತಿಯ ತನಕ ಸೆಳೆದಾಡಿ
ಝುಗಝುಗನೆ ಹರಿಯಿತದೊ ಕೋಲ್ಮಿಂಚು
ಖಡಖಡಲ್ ಖಡ್ ಖಡಲ್...
ಬೆಚ್ಚಿ ಚೀರಿಟ್ಟು ಕಣ್‌ಬಿಟ್ಟ ಕವಿ–
ಅದೇ ಮುರುಕು ಛಾವಣಿ,
ಕೆಳಗೆ ಮುಸಿಹಿಡಿದ ಹಲಗೆ,
ನಡುವೆ ತೂಗಾಡುತಿಹ ಜೇಡನ ಬಲೆ...
ಹಲ್ಲಿಬೇಟೆಗೆ ಹೊರಟ ಹೆಗ್ಗಣದ ಮರಿಯೊಂದು
ಮಾಡಿನೆಡೆಯಲಿ ಸ್ತಬ್ಧವಾಗಿ ನಿಂತು,
ಮಾಡಿದ ಅಕೃತ್ಯದ ಅರಿವಿಲ್ಲದೆ,
ಕೆಳಗೆ ಪಿಳಿಪಿಳಿಯೆಂದು ನೋಡುತ್ತಿದೆ !

—ಯಮುರ್ಝಂಜರಾಮಚಂದ್ರ.

[redacted]

ಉತ್ತಮ ರಾಜ್ಯ

"ಕಂದ, ಕೇಳುತ್ತಮದ ರಾಜ್ಯ ಒಂದಿಹುದು :
ಮಂದಿ ಎಲ್ಲವು ಸುಖದಿ ಬಾಳುತ್ತಲಿಹುದು ;"
ಎಂದು ನೀನಾಡುವಾ ರಾಜ್ಯವೆಲ್ಲಿಹುದು ?
ಕಂದನಲಿ ಕರುಣಿಸುತ ಇಂದು ತಿಳಿಸಮ್ಮಾ !

"ಕಿತ್ತಳೆಯು ಮರಗಳಲಿ ಹೂಗಳರಳುತ್ತ
ಎತ್ತಲೂ ಮಿಂಚುಹುಳು ಚಿಮ್ಮಿ ಕುಣಿಯುತ್ತ,
ಮುತ್ತಿಕೊಂಡಿಹ ದೇಶದೊಳಗಿಹುದೆ ತಾಯೆ !"
"ಅತ್ತಲಿಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ, ಅತ್ತಲಿಲ್ಲಣುಗಾ !"

"ತಾಳೆಗಳು ಬೆಳೆದು, ಖರ್ಜೂರದಲಿ ಹಣ್ಣು
ಜೋಲುತಿಹ ಬಿಸಿಲ ಸೀಮೆಯಲಿ ನೆಲಸಿಹುದೇ ?
ಆಲಿಗಳಿಗಚ್ಚ ಹಸುರಾಗಿ ಸೊಗಸುತ್ತಾ
ಸಾಲು ಸಾಲಾಗೆಸೆದು ಸಾಗರದ ನಡುವೆ ?—

"ಹಳುವಗಳ ಪರಿಮಳವ ಗಾಳಿಗೊಪ್ಪಿಸುತಾ,
ಹಲವು ಬಣ್ಣದ ಗರಿಯ ಪಕ್ಷಿ ಸಂಕುಲದಿ
ತೊಳಗುವಾ ದ್ವೀಪಂಗಳಲ್ಲಿಹುವೆ ? ತಾಯೆ !"
"ಎಲೆ ಮಗುವೆ ! ಕೇಳ್, ಅತ್ತಲಿಲ್ಲತ್ತಲಿಲ್ಲ."

"ಹೊಳೆವ ಹೊನ್ನಿನ ಮರಳ ಮೇಲೆ ಹೊಳೆ ಹರಿವ,
ತೊಳಗುತಿಹ ಕೆಂಪುಗಳ ಕೆಂಜೆಗನುಗುಳ್ವ,
ತಳಿತಳಿಪ ವಜ್ರಗಳ ಗಣಿಗಳಿಂದೆಸೆವ
ತಿಳಿಮುತ್ತುಗಳ ನಗೆಯ ಬೆಳಕಿಂದ ಹೊಳೆವ—

"ಜಲದೊಳಗೆ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಹವಳಗಳ ಕೆಳಗೆ
ತಳಿರ ಬಣ್ಣವ ತಳೆದ ಸಾಗರದ ನಡುವೆ
ಹೊಳೆವ ದ್ವೀಪಂಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿಹುದೆ ? ತಾಯೆ !"
"ಎಲೆ ಮಗುವೆ ! ಕೇಳತ್ತಲಿಲ್ಲತ್ತಲಿಲ್ಲ.

"ಅದರ ಸೊಗಸಿನ ಸಿರಿಯು ಕಣ್ಣು ಕಂಡಿಲ್ಲ.
ಅದರ ಗಾನದ ಸವಿಯು ಕಿವಿಯು ಕೇಳಿಲ್ಲ.
ಅದರಂದವನು ಕನಸು ಕಂಡರಿದುದಿಲ್ಲ.
ಅದರ ನೆಲೆಯನು ಸಾವು ನೋವರಿದುದಿಲ್ಲ.

"ಎಂದೆಂದುಮಾ ಪರಮರಾಜ್ಯ ವಿಭವಗಳು.
ಕುಂದುಕೊರತೆಗೆ ಸಿಲುಕದೊಂದೆ ತೆರವಿಹವು.
ಕಂದ! ಕೇಳದು ಸಾವಿನಿಂದತ್ತಲತ್ತ
ನಿಂದು ತಾನನಿಗಾಲ ಎಸೆದೊಪ್ಪುತ್ತಿಹುದು."

—ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ್ವರರಾವ್.

ಕವಿಭಾವ ಕೃತಾನೇಕ
ಪ್ರವಿಭಕ್ತ ವಿವಿಕ್ತ ಸೂಕ್ತಮಾರ್ಗಂ ಕಾವ್ಯಂ।
ಸವಿಶೇಷ ಶಬ್ದರಚನಂ
ವಿವಿಧಾರ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿವರ್ತಿತಾಲಂಕಾರಂ॥

—ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ.

ಒಂದು ಕಾಗದ

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ ಬಂದು ಸೇರಿ
ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿಯೋದಿ
ಎಲ್ಲ ತಿಳಿದೆನು.

ನೀವು ನನಗೆ ಗಂಡನಲ್ಲ
ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೆಂಡ್ತಿಯಲ್ಲ
ನೀವು ತಿಳಿವುದು

ಕುಂಟು ಕಾಲು ಬಚ್ಚು ಬಾಯಿ
ಮೆಳ್ಳಗಣ್ಣು, ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆ
ಮಾಡಲಾರೆನು.

ಬ್ರಹ್ಮ ಹಿಂದೆ ಗಂಟು ಹಾಕಿ
ಗಂಡಹೆಂಡಿರಾದೆವೆಂದು
ನೀವು ಬರೆವಿರಿ.

ಬ್ರಹ್ಮ ಗಿಮ್ಮ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ
ಅಪ್ಪ ತಂದು ನನಗೆ ನಿಮಗೆ
ಗಂಟುಹಾಕಿದ.

ಹೆತ್ತ ತಂದೆ ಮಾರಿಕೊಂಡು
ಮೃತ್ಯುವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಲಿಂತು
ಮಾಡಲೇನಿದೆ ?

ಶಾಸ್ತ್ರಗೀಸ್ತ್ರ ತಿಳಿಯೆ ನಾನು
ಬರೆದ ಜನರು ಹೆಂಡಿರಾಗಿ
ಸೇವೆಮಾಡಲಿ.

ನೋಟ ಬೇಟ ಗಂಡಿಗೆಂದು
ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ಹೆಣ್ಣಿಗೆಂದು
ನುಡಿವರೆಲ್ಲರು.

ಕೋರ್ಟ ಗೀರ್ಟ ಆಡಬೇಡಿ
ಜಡ್ಜಿ ಧರ್ಮವೇನು ಬಲ್ಲ ?
ನಾನು ತಿಳಿಸುವೆ.

ಕುರ್ಚಿಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು
ಏನೊ ಗೀಚಿ ಎದ್ದು ಬರುವ
ಮಾತಿದಲ್ಲವು.

ತನ್ನ ಮಗಳ ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟು
ತನ್ನ ಮಗನ ಎನಗೆ ಕೊಟ್ಟು
ಮದುವೆ ಮಾಡಲಿ.

ಎನ್ನ ದುಃಖ ಆರಿಗುಂಟು ?
ಬಾಳಬೇಕು, ಬಾಳಲಾರೆ
ಹಾಳು ಲೋಕವು.

ಬಯ್ವ ಜನರು ಜರಿವ ಜನರು
ಅವರಿಗೇನು ಬಾಯಿ ಕೊಬ್ಬು
ನೋವು ತೆಗೆವರೆ ?

ಬಲ್ಲೆನವರ ಮನದ ಭಾವ
ಇಂದು ನಾನು ಸೂಳೆಯಾಗೆ
ಸುಖಿಪರೆಲ್ಲರು.

ಭೂಮಿ ಮೇಲೆ ಇರುವಳಲ್ಲ
ಇಂದೆ ನಾನು ಕೆರೆಗೆ ಬಿದ್ದು
ಜನ್ಮ ನೀಗುವೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರ ಧರ್ಮ ತಣ್ಣಗಾಗಿ
ಬಯ್ವ ಜನರು ಉರಿದು ಹೋಗಿ
ಲೋಕವಡಗಲಿ.

ಎಂ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ.

ಬಗೆ ಪೊಸತಪ್ಪುದಾಗಿ ಮೃದುಬಂಧದೊಳ್ ಒಂದುವುದು, ಒಂದಿ ದೇಸಿಯೊಳ್ ।
ಪುಗುವುದು, ಪೊಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದೊಳೆ ತಳ್ವುದು, ತಳ್ತೊಡೆ ಕಾವ್ಯಬಂಧಂ ಒ- ॥
ಪ್ಪುಗುಂ, ಎಳಮಾವು ಕೆಂದಳಿರ ಪೂವಿನ ಬಿಣ್ಪೊಱೆಯಿಂ ಬಱಲ್ದು ತುಂ- ।
ಬಿಗಳಿನೆ ತುಂಬಿ ಕೋಗಿಲೆಯೆ ಬಗ್ಗಿಸೆ ಸುಗ್ಗಿಯೊಳ್ ಒಪ್ಪುವಂತೆವೋಲ್ ॥

—ಪಂಪ.

ಸರಸತಿಯಂ ಅಬಲೆಯಂ ಗೋ- ।
ಣ್ಮರಿಗೊಂಡು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಕುದಿದು ನೋಯಿಸುವವಂ ಅ ॥
ಕ್ಕರಿಗನೆ, ಪಾತಕಂ ಆತನೆ ।
ಸರಸ್ವತೀದ್ರೋಹಂ ಅವನಂ ಆರು ಮುಟ್ಟುವರೋ ॥

—ರನ್ನ.

ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತಿರಬೇಕು,
ನುಡಿದರೆ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ದೀಪ್ತಿಯಂತಿರಬೇಕು,
ನುಡಿದರೆ ಸ್ಫಟಿಕದ ಸಲಾಕೆಯಂತಿರಬೇಕು,
ನುಡಿದರೆ ಲಿಂಗ ಮೆಚ್ಚಿ ಅಹುದಹುದೆನಬೇಕು,
ನುಡಿಯೊಳಗಾಗಿ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ
ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೆಂತೊಲಿವನಯ್ಯಾ ?

—ಬಸವಣ್ಣ.

ಕೆಲವು ಅನುವಾದಿತ ಕವನಗಳು

ಭಾಗ–೧

‘ಆವಳ ತೊಡಿಗೆ ಇವಳಿಗಿಟ್ಟು ನೋಡ ಬಯಸಿದೆ’

ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಕರೆಯು ಸೆಳೆತ

ಬಿದ್ದುದೇನೆನ್ನುತ್ತ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆ.
ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿತ್ತೊಂದು ಉದುರಿದೆಲೆ.
ಬಿದ್ದ ಆ ಬಕುಲ ವೃಕ್ಷದ ಪತ್ರ, ನಡುಗುತ್ತ
ನನ್ನ ತಡೆಯುತ್ತ, ಬಿರಿದ ಬಲಗಾಲ ಹಿಮ್ಮಡಿಯ ನಡುವೆ
ವೈಯ್ಯನೊಡ್ಡುತ್ತ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಾಲಂಗಿಸುವ ಹಾಗೆ
ತೋರಿತು ನನಗೆ.

ಉದುರಿದೆಲೆಯುಂತೆಯೋ ನಿರ್ವಸಿತನಾದ ನನ್ನಿಂದ
ಬೇಕಾದುದೇನಿದಕೆ ? ಹೇಳುತಿದೆ ಏನನ್ನು ?
ಆದರೂ ಆದರ ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಕರೆಯು ಸೆಳೆತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ
ನಿಂತೆ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ.

ಈ ನಾನು,
ನಿರ್ಗತಿಕನಾದ ಈ ನಾನು,
ಗೋರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕವಿವಕತ್ತಲೆಯು ಕಡೆಗೆ,
ಅಥವಾ ಸತ್ತಂತಿರುವ ಬಾನಿನ ಕಡೆಗೆ,
ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂಜಿದಂತಿರುವ ಉಣ್ಣೆ ಮುಗಿಲಿನ ಕಡೆಗೆ,
ನಿಸ್ತೇಜವಾಗಿ ಚದುರಿರುವ ಚಿಕ್ಕೆಗಳ ಕಡೆಗೆ,
ಸುಟ್ಟುರಿದು ತಣ್ಣಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಚಿತೆಯು
ಬೆಂಕಿಯು ಕಡೆಗೆ,
ದಿಗ್ಮೂಢನಾಗಿ ನೋಡುವುದಷ್ಟೆ
ನಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ.

ಈಗ, ಈ ಬಕುಲ ವೃಕ್ಷದ ಪತ್ರ,
ಕಂಬನಿದುಂಬಿ ನೋಡಿತು ಒಮ್ಮೆ
ಅದುವರೆಗು ತಾನಿದ್ದ ಮರದ ಕೊಂಬೆಯು ಕಡೆಗೆ,
ಎಲ್ಲ ಕಳಕೊಂಡಂತೆ,
ನಿಶ್ಯಬ್ದ ನಿಟ್ಟುಸಿರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ
ತೋರಿತು ನನಗೆ:

ನಾನುದುರಿ ಬಿದ್ದುದಕ್ಕೆ
ಈ ಮರದ ಮನಸ್ಸು ಒಂದಿಷ್ಟಾದರೂ ಮರುಗುವಂತೆ
ತೋರುವುದಿಲ್ಲ ಯಾತಕ್ಕೆ ?
ತುರುಗಿದೆಲೆಗಳ ಜತೆಗೆ ಹಾಡುವ ಗಾಳಿ ಕೊಂಚವೂ
ನಿಟ್ಟುಸಿರಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಯಾತಕ್ಕೆ ?

ಬದಲಾಗಿ, ಹೇಗೆ ದಬ್ಬುತ್ತಲಿವೆ ಈ ನಿಷ್ಕರುಣಗಾಳಿ
ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ?
ಈ ದರಿದ್ರ ಮರ, ನನಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಒಮ್ಮೆ
ಸಂಬಂಧವಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿದಷ್ಟು
ನಿರ್ಭಾವವಾಗಿದೆ.
ನನ್ನೆಲ್ಲ ಅಂಗಲಾಚುಗಳನ್ನೂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ
ನಗುತ್ತಲಿದೆ ಅಲೆವಗಾಳಿಯ ಜತೆಗೆ.

ಇರುಳು ಕೊನೆಗೊಂಡಾಗ
ಮತ್ತೆ ಬೆಳಗಾದಾಗ
ಯಾರು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ ಹೇಳಿ,
ನಿನ್ನೆ ದಿನ ನಾನೊಂದು
ಎಲೆಯಾಗಿ ಬಕುಲ ವೃಕ್ಷದ ಕೊಂಬೆಯ ಮೇಲೆ
ತೂಗಿದ್ದೆನೆಂದು ?

ನಾಬಲ್ಲೆ, ಯಾರ ನೆನಪುಗಳಲ್ಲು ನಾನು ಉಳಿಯುದಿಲ್ಲ,
ನನ್ನ ನೋವುಗಳೆಲ್ಲ, ಮತ್ತೆ ದುಃಖಗಳೆಲ್ಲ
ಎಲ್ಲಿಯೂ ದಾಖಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
ಹೀಗೆಯೇ ಇರುಳಿನ ಮೇಲೆ ಇರುಳು
ಹೊರಳಿ ಹೋದಂತೆ.
ಕಡೆಗೆ ನಿಶ್ಶೇಷವಾಗಿ, ಏನೊಂದೂ ಉಳಿಯುದಿಲ್ಲ.
ಮತ್ತೆ ಈ ದುಃಖತಪ್ತ ಹೃದಯವು ಕೂಡ
ತನಗೊಂದು ಹೃದಯವಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನೂ
ಮರೆಯುತ್ತದೆ.
ಹಳೆಯ ನೆನಪೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ತಿಲಾಂಜಲಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಹೀಗಿರುವಾಗ,
ನಾನುದುರಿ ಬಿದ್ದ ಈ ಮರವನ್ನು ಹಳಿದು ಏನುಪಯೋಗ ?
ದುಃಖಗಳನ್ನು ಶಪಿಸಿ ಏನುಪಯೋಗ ?
ನನ್ನ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ರಕ್ತ ಒಡೆದ ಹಿಮ್ಮಡಿಯಿಂದ ಸೋರುತ್ತ
ಹಸಿದ ದಾರಿಗಳ ಧೂಳಿನಲ್ಲಿಂಗುತ್ತದೆ
ನನ್ನ ವೇದನೆಗಳನ್ನು, ದುಃಖಗಳನ್ನು
ಸುಖ–ಸಂತೋಷಗಳನ್ನು
ಯಾರೂ ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ,
ಮತ್ತೆ ಗಮನಿಸುವುದಿಲ್ಲ
ನಾ ಪಟ್ಟುದೆಲ್ಲವೂ ರಕ್ತವಾಗುತ್ತ
ಕೊನೆಯಿರದ ದಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸೋರುತ್ತದೆ.
ಇದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ, ದಾರಿಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆಯಬಹುದೇ ನಾನು ?
ಬಿಟ್ಟರೂ, ಪಯಣಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೆ ಕೊನೆ ಏನು ?
ನಡೆದೆನೊ, ಬಿಟ್ಟೆನೋ ಕೇಳುವವರು ಯಾರು ?

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ,
ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು ನನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನನ್ನ ;
ನನಗೇಕೆ ಜೋತುಬೀಳುವೆ ಹೇಳು
ಕೊಂಬೆ ಕಳಚಿದ ನೀನು ?
ಹಸುರು ನೆರಳಿನ ಹಂಗುತೊರೆದವ ನಿನಗೆ,
ಮತ್ತೆಂಥ ಬಯಕೆ ?

ಮೂಡಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಒಡಮೂಡುತ್ತಿದ್ದರೂ,
ಅಗೋ ನೋಡು ಹೇಗೆ ದಟ್ಟೈಸುತ್ತಿದೆ ಕತ್ತಲು.
ಆದರೂ ಅದರ ಅರಿವಿಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ.
ಎಲ್ಲರೂ ಈಜುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಮಹಾಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ
ಭಯಾನಕ ಶ್ಮಶಾನಗಳ ನಡುವೆ
ಬಣ್ಣಗಳಿಗೆ ತೆಕ್ಕೆ ಬೀಳುತ್ತ.

ನೀನು ಬದುಕಿದ ಹೊತ್ತು,
ನಿನ್ನ ಮೈತುಂಬ ಉತ್ಸಾಹ ಪೂರ್ಣ ಯೌವನವಿತ್ತು.
ಅಷ್ಟೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು ನಿನ್ನ ಕನಸಿಗೆ
ಪ್ರೀತಿಯೇ ಇರದ ಈ ಜಗತ್ತಿನೊಳಗೆ.

ಮೂಲ : ನಿಶ್ಶಬ್ದದಕರ ಮಾಯ (ಒರಿಯಾ)
ಕವಿ : ಶ್ರೀ ದೀಪಕ್ ಮಿಶ್ರಾ
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ —ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.

○

○

○

ಗಾಳಿ ಕಿರಿಸುಳಿ ಹುಟ್ಟಿತು.
ತಾನೆ ತುಸ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟಿತು,
ಮೆಲ್ಲನೆದೆಯನು ತಟ್ಟಿತು,
ಅದುವೆ ಆಗಸ ಮುಟ್ಟಿತು,
ಕಣ್ಣು ಬಣ್ಣವನಿಟ್ಟಿತು,
ಉಸಿರು ನಡಿಗೆಯು ಕೊಟ್ಟಿತು,
ನೆವಕೆ ನುಡಿಯನ್ನುಟ್ಟಿತು,
ಕವನವೇಷವ ತೊಟ್ಟಿತು.

—ಬೇಂದ್ರೆ.

ಜೀವನವನದಲಿ ಕವನಮಯೂರಂ,
ನಿಖಿಲಭುವನಮನನಯನವಿಹಾರಂ,
ಕಲ್ಪನೆ ಕಣ್ಗಳ ಸಾಸಿರನೂರಂ
ತೆರೆದು ಕುಣಿವುದಾವೇಶದಲಿ,
ದಿನದಿನ ನಿಶಿನಿಶಿ ಮಾಯಾರೂಪಸಿ
ಮೆರೆಯುಲು ನವನವ ವೇಷದಲಿ

—ಕುವೆಂಪು.

ಕೈಗಳು

ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿವಸ, ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿದರು,
ಯಕ್ಷಲೋಕದ ಹೊಳೆವ ಕಿರೀಟವೊಂದನು.
ನನ್ನ ತಾಯಿಯ, ಚಿರಮೃದುವಾದ ಮೆತ್ತನೆಯ ಕೈಯಿ
ನನ್ನ ತಾಯಿಯ, ಚಿರಮೃದುವಾದ ಮೆತ್ತನೆಯ ಕೈಯಿ. ।೧।

ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಕೈಯಂತೆ, ಕೋಮಲವು ಸವಿಯು,
ನನ್ನ ಪ್ರಿಯತಮೆಯ ಬಲು ಪ್ರಿಯವಾದ ಸ್ಪರ್ಶವು.
ಅವರ ಒಲವಿನ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಣೆಯ ಮೇಲೊಂದಾಗಿ,
ಅವರ ಒಲವಿನ ಕೈಗಳನ್ನು ಹಣೆಯ ಮೇಲೊಂದಾಗಿ, ।೨।

ನನಗೆ ಮಕ್ಕಳಿರುವರು, ಆದರೂ ಈಗಲೂನು
ಇರುಳಿನ ಸಮಾಧಾನ, ನಿದ್ದೆಗೆಡಿಸಿ ಎಬ್ಬಿಸಲು,
ಸಮಾಧಾನವೀವ ತಾಯ ಹಿತಸ್ಪರ್ಶ ನೆನೆವೆ,
ಸಮಾಧಾನವೀವ ತಾಯ ಹಿತಸ್ಪರ್ಶ ನೆನೆವೆ, ।೩।

ಓ ಮೃದುವಾದ ಕೋಮಲ ಕೈಯೇ, ಓ ತಾಯ
ವರ್ಷವುರುಳಿದಂತೆ, ಬಾಗಿರುವ ಟೊಂಗೆಯೆ,
ನಿನಗೆ ಮುಪ್ಪಾದರೂ, ನಿನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶವೆ, ಸಂತೃಪ್ತಿ,
ನಿನಗೆ ಮುಪ್ಪಾದರೂ, ನಿನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶವೆ, ಸಂತೃಪ್ತಿ, ।೪।

ಮೊಲ್ಡಾವಿಯದ ಕವಿ : ಗ್ರಿಗೊರವಿಯರು
'ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್'
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ: ಸು. ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ

○

ಹೇಳಿದರೆ ಹಾಳಾಗುವುದೊ ಈ ಅನುಭವದ ಸವಿಯು ;
ಹೇಳದಿರೆ ತಾಳಲಾರನೊ ಕವಿಯು !

—ಕುವೆಂಪು

ಸೂರ್ಯ ಬೆಳಗದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕೊಡೆದು

ಸೂರ್ಯ ಬೆಳಗದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕೊಡೆದು
ಕಡಲು ಸುಗ್ಗದ ಕಡೆಗೆ ಮಾನವ ಹೃದಯದ ಜಲರಾಶಿ ಕೂಡಿ
ನೂಕು ನುಗ್ಗಲಿನ ಏರಿಳಿತದ ಥಾಟಿ;
ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಿಂಚು ಹುಳ ಹೊತ್ತ ಭೂತದ ಲೀಲೆ ಸಾಲಿಕ್ಕಿ
ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಿನ ಸಮಸ್ತವೂ ಬೆಳಗಿ
ಮಾಂಸ ಮುಚ್ಚಿದ ಮೂಳೆಯನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದಿದೆ.

ತೊಡೆಯ ಸಂದಿನ ಮೋಂಬತ್ತಿ ಹೊತ್ತಿ
ಯೌವನದ ಬಿಸಿಲೇರಿ ಬಿತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೂರಿ ಕಾಲ ಕದಿಸಿದ ಚಿತ್ರಸಾಗಿ
ಬೆಳಕು ಕಾಣದ ಬಿತ್ತವೊಂದಾದರೂ ಸೇರಿಯೆ
ಮಾನವ ಫಲ ಮುಗಿಲ ಪದರಗಳಲ್ಲಿ ತೂಗಾಡಿ ಮೈತುಂಬ ರಂಗೇರಿದೆ
ಅಂಜೂರದ ಹೊಳಪಲ್ಲಿ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಪಿರುಗಿ
ಮೇಣವಿಲ್ಲದ ಕಡೆಯೆ ಪೋಂಬತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದೆ ತನ್ನದೇ ನವಿರು.

ಕಣ್ಣಾಲಿ ಹಿಂದೆ ಮೂಡಿ ನಿಂತಿದೆ ಮುಂಜಾನೆ
ನೆತ್ತಿಯಿಂದುಂಗುಟದ ತುದಿಗೆ ನಿಂತ ಕಂಬಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಭೋರಿಟ್ಟಿದೆ
ಕಡಲಾಗಿ ಮೆರೆದ ಮೈ ತೂಗಾಡುತಿರುವಾಗ
ಬೇಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಬವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿದೆ ಮುಗಿಲ ಹೊನಲು
ಕಂಬದೊಳಗೆಲ್ಲೆಲ್ಲು ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿ
ಕಂಬನಿಯು ಶ್ರಮವರಳಿ ಮಿಂಚಿದೆಯೊಂದು ದಿವ್ಯಬಳ್ಳಿಯ ಮುಗುಳು.

ಕಣ್ಣಿನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಬಿಸುತ್ತಿದೆ ರಾತ್ರಿ
ಮುಗಿಲಿಗೆತ್ತಿದ ಚಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಗೆ ಬಳಸಿ ದಣಿದು
ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿಸಿದ ನಡುವಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ
ಚಳಿಯಿಲ್ಲದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ತೊಗಲು ತಿಕ್ಕುವ ಗಾಳಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಬಂದು
ಮಾಗಿಯುಡಿಗೆಯನೆಲ್ಲ ಮನಸಾರೆ ಕಳಚಿ
ನವ ವಸಂತದ ಪರದೆಯೊಂದಿಷ್ಟು ತೂಗುತಿದೆ ತುಟಿಯ ಬಿಂದು

ಮರ್ಮದ ರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕೊಡೆದು
ಹೊಸ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ತೊಯ್ದು ಚಿಂತೆಗಳ ತುದಿಬೆರಳು ಕಂಪಿಸಿದೆ.
ತರ್ಕವಿತರ್ಕಗಳು ತೊಯ್ದು ಬಿದ್ದಿರುವಲ್ಲಿ
ಈ ನೆಲದ ಮರ್ಮವು ನಿಗರಿ ನಿಂತಿದೆ ಮುಂದೆ ಕಣ್ಣಾಲಿ ಚಿಗುರಿ
ಸೂರ್ಯನೆಪೆಗೇರಿದೆಯೀಗ ಬಿಸಿನೆತ್ತರು
ಗುಜರಿ ಮಹಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಬಿಟ್ಟಿತು ನಮ್ಮ ಮುಂಜಾನೆ ಚೆಲುವು.

ಡೈಲಾನ್ ಥಾಮಸ್
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ : ಕ. ನಂ. ರಾಜಗೋಪಾಲ

ಬಂದಾದ ಮೇಲೆ ಬರಿ ಬಂದುದಷ್ಟೇ ಗೊತ್ತು
ಯಾಕೆ ಬಂತು ಹ್ಯಾಗೆ ಬಂತು ಅದರ ಗತ್ತು ಗಮ್ಮತ್ತು
ಎಲ್ಲ ಉಹಾಪೋಹ.
ಇಷ್ಟು ನಿಜ. ಬರಲು ಹಿಡಿದಷ್ಟೂ ಹೊತ್ತು
ಮತ್ತು ತಲೆಗೇರಿತ್ತು.
ತಡೆಯಲಾರದೆ ಬಾಯಿ ಬಾಯಿ ಬೇಡುತ್ತಿತ್ತು.
ಗರಡಿಯಲ್ಲಿಳಿದು ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಯೂ ಸಿಗದ
ನುಸುಳಿ ಜಾರುವ ಯಾತರೊಡನೆಯೋ
ಪಟ್ಟು ಹಿಡಿದಂತಿತ್ತು.
ಇದು ಬರಿಯ ಹಿಡಿದಾಟ ?
ಒಂದರೊಳಗಿನ್ನೊಂದು ಹೊಕ್ಕು ಕೂಡುವ ಪರಿಯೊ ?
ಕತ್ತಲೊತ್ತಡದಲ್ಲೆ ಪಿಂಡ ಬಲಿಯುತಲಿತ್ತು.
ಗರ್ಭಭಾರಕೆ ಬಸಿರು ಬೀಗಿ ನಲಿಯುತಲಿತ್ತು.
ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಬಾಯೊಡೆದು
ಒಂದು ಜೀವಕ್ಕೆ ಎರಡು ಜೀವವಾಗಿ
ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯ್ತು.

—ಗಂಗಾಧರ ಚಿತ್ತಾಲ

ಹುಡುಗಿಗೆ

ಅನ್ನೆ, ಮನದನ್ನೆ,
ಗೊತ್ತೇ ನನಗೆ ಅವರಿವರಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ
ನಿನ್ನೆದೆ ಬಡಿತದೀ ಕಸಿವಿಸಿ;
ಆ ಹುಚ್ಚು
ರಕ್ತದಲಿ ಬಂಡೆದ್ದು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಫಳಫಳಿಸಿದ್ದನ್ನು
ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ
ಮರೆತ,
ನನ್ನೆದೆ ಒಡೆದ
ನಿನ್ನಮ್ಮ ಕೂಡ
ತಿಳಿಯಲಾರಳು ನಾ ತಿಳಿದಂತೆ.

—ಯಿಟ್ಸ್.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ: ಟಿ. ಜಿ. ರಾಘವ

*
*
*

ಇರವು ಚಿರವು ಬಯಸಿದೊಂದು
ನಲವು ಬಂದು ನಮೆದು ಹೋಗಿ
ಬಯಕೆಯೊಂದು ಮಾತ್ರ ನಿಲ್ಲೆ
ನನ್ನ ಹಾಡು ಬಿರಿವುದು.

ಮುಗುದೆಯೊಡಲ ಪ್ರೇಮದಂತೆ
ಹುದುಗಿದೆನ್ನ ಗೀತವು
ಬಗೆಯ ಗೂಡನೊಡೆಯುತೆಂದು
ಬರುವುದೆಂದು ಬೆದರುವೆ

—ಪು. ತಿ. ನ.

ದಾಳಿಂಬೆ ಗಿಡ

ತೊಲಗು ಇಲ್ಲಿಂದ,
ಮರೆಯಾಗು.
ಬೇರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಹುಡುಕಿ ಹೋಗು.
ನಿನ್ನೆಯಷ್ಟೇ ನಾ ಬರೆದೆ ನಿನ್ನ ಕುರಿತು,
ಗಾಳಿಗೆ ಬಾಗಿದ್ದ ನಿನ್ನ ಕೊಂಬೆಗಳಿಗೆಂದೆ—
ಹಸಿರು ;
ನಿನ್ನ ಹಣ್ಣಿನ ನಿಶ್ಚಲ ಹನಿಗಳಿಗೆ ನುಡಿದೆ—
ಕೆಂಪು ಕೆಂಪು ಕೆಂಪು.
ಬಳಿಕ, ನಿನ್ನ ಬೇರ ಕಿತ್ತಿಸೆದೆ,
ತೇವವಾಗಿದ್ದ ಕಪ್ಪಾದ ಗಟ್ಟಿ ಬೇರು.

ಆದ ಕಾರಣ,
ಈಗ ನೀನಿಲ್ಲ.
ಹಗಲ ಮರೆ ಮಾಡಿ ಅಡ್ಡ ನಿಂತಿರುವೆ ನೀನೀಗ;
ಅಂತೇ, ಇನ್ನೂ ಮೂಡಿಬಾರದ
ಚಂದ್ರನಿಗು ಅಡ್ಡ.

ಬಾ ಇಲ್ಲಿ, ನಲ್ಲೆ, ನೋಡು—
(ನಿನ್ನ ಕುರಿತು ನಾ ಬರೆದೆ ಮೊನ್ನೆ;
ಜತೆಗೆ, ನಿನ್ನ ಹಸಿರು ನೆನಪು,
ಹಿಡಿದ ಮುಳ್ಳುಬಳ್ಳಿಯು ಹಾಗೆ
ನನ್ನ ಕೈಯು ಚುಚ್ಚಿದೆ ಈಗಲೂ.)
ಇದರ ನೆತ್ತರು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ,
ಕೈ ತುಂಬ,
ನೆತ್ತಿಯು ಮೇಲೆ;
ಮತ್ತು, ಈ ಗಿಡ ಎಲ್ಲಿತ್ತೋ
ಅಲ್ಲೇ ಇದೆ ಏನೂ ಆಗದಂತೆ.

—ಟಿ. ಕಾರ್ಮಿ
(ಇಸ್ರೇಲೀ ಕವಿ)
ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಜಯಸುದರ್ಶನ.

ಬೆಕ್ಕು

ಅಕ್ಷರಗಳೇ ಇರದ ಗ್ರಂಥದ ಹಾಗೆ
ಗಾಢ ರಾತ್ರಿ ಹೊರಗೆ

ಆ ಸನಾತನ ಕತ್ತಲೆ

ಹನಿ ಹನಿಯಾಗಿ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ
ನಗರದ ಜರಡಿಯಿಂದ
ಗಗನದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ

ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಅವಳಿಗೆ
ಹೋಗಬೇಡ ಹೊರಗೆ
ಬಲೆ ಒಡ್ಡಿ ಕೆಡಹುತ್ತಾರೆ
ಹಿಡಿದು ಮೋಹಿಸಿ ಮರುಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ
ವೃಥಾ ವ್ಯಥೆ ಪಡುತ್ತಿ
ನೀ

ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಅವಳಿಗೆ
ಹೋಗಬೇಡ ಹೊರಗೆ
ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ
ಹಾತೊರೆಯುತ್ತೀ ?

ಆದರೆ ಕಿಟಕಿಯ ಬಾಗಿಲು ತೆರದೇಬಿಟ್ಟಿತು
ಅವಳು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಳು

ಕಾಳ ಕತ್ತಲೊಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಬೆಕ್ಕು
ಕರಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಳು

ಕಾಳಕತ್ತಲೊಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಬೆಕ್ಕು
ಕರಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಳು

ಆ ಬಳಿಕ ಯಾರೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತೆ ಅವಳನ್ನ
ಯಾರೇ ಯಾಕೆ, ಅವಳೂ ಕೂಡ ಅವಳನ್ನ

ಆದರೆ ಕೇಳೀತು ಅವಳ ದನಿ ನಿನಗೆ
ಆಗಾಗ್ಗೆ
ಶಬ್ದ ಉಡುಗಿ ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಕವಿದಾಗ್ಗೆ
ಉತ್ತರದ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿ ಬಂದಾಗ್ಗೆ
ಕೇಳೀತು ಮೈಯೆಲ್ಲ ಕಿವಿಯಾಗಿ ನಿಂತ ಗಳಿಗೆ
ನಿನ್ನದೇ ಒಳದನಿ ನಿನಗೆ

—ಮಿರೊಸ್ಲಾವ್ ಹೊಲಬ್
(ಜೆಕೆಸ್ಲೋವೇಕಿಯಾ)
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ :—ಎಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ.

○

○

○

ದೇವಿ, ನೀನು ದಯುವ ತೋರಿ
ಕವಿಯನೊಪ್ಪಿ ಬಂದರವನ
ಕವನದಲ್ಲಿ ಜೀವಕಳೆಯು
ಸೂಸಿ ಹರಿವುದು
ಹೊನ್ನಿನೆರಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ
ಮಣಿಯು ಹರಳು ತೊಳಗುವಂತೆ
ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಭಾವವೆಲ್ಲ
ಹೊಂದಿ ಮೆರೆವುದು

—ಶಿ. ನಂ. ಶ್ರೀ.

ಬರ್ಬರರ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ

ನಾವ್ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಕೂಡಿ ?

ಬರ್ಬರರು ಇವತ್ತು ಬರುತ್ತಾರಂತೆ.

ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಓಡಾಟ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ?
ಶಾಸನ ರಚಿಸದೆ ಯಾಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಸದಸ್ಯರು ?

ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಬರ್ಬರರು ಬರುತ್ತಾರೆ.
ಈಗ ಎಂಥ ಶಾಸನ ರಚಿಸಬೇಕು ?
ಬರ್ಬರರು ಬಂದಾಗ ಬೇರೆಯೇ ಶಾಸನ ರಚಿಸಬೇಕು ?

ನಮ್ಮ ಸಮ್ರಾಟ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಯಾಕೆ ಎದ್ದಿದ್ದಾರೆ ?
ನಗರದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಯಾಕೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ
ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ–ಕಿರೀಟವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ?

ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಬರ್ಬರರು ಬರುತ್ತಾರೆ.
ನಮ್ಮ ಸಮ್ರಾಟ ಅವರ ನಾಯಕನ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕಾಗಿ
ಕಾದಿದ್ದಾರೆ. ಅವನಿಗೊಂದು ಮಾನಪತ್ರ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರಂತೆ
ಅದರ ತುಂಬ ಇದೆಯಂತೆ
ನಾಮಾವಳಿ ಬಿರುದಾವಳಿ.

ನಮ್ಮ ಇಬ್ಬರು ರಾಯಭಾರಿಗಳು, ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಗಳು
ಕಸೂತಿ ಹಾಕಿದ ಕೆಂಪು ಉತ್ತರೀಯ ಹೊದ್ದು
ಯಾಕೆ ಹೋದರು ?
ಅಷ್ಟೊಂದು ಪದ್ಮರಾಗಮಣಿ ಖಚಿತ ತೋಳ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು
ಮಿನುಗುವ ಪಚ್ಚೆಕಲ್ಲಿನ ಉಂಗುರಗಳನ್ನು ಯಾಕೆ ಧರಿಸಿದ್ದರು ?
ಚಿನ್ನಬೆಳ್ಳಿ ಹುದುಗಿಸಿದ
ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಭವ್ಯ ಅಧಿಕಾರದಂಡಗಳನ್ನು
ಇವತ್ತು ಯಾಕೆ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು ?

ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಬರ್ಬರರು ಬರುತ್ತಾರೆ :
ಅಂಥ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಬರ್ಬರರು ದಂಗಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಗಣ್ಯ ಭಾಷಣಕಾರರು ಎಂದಿನಂತೆ ಇವತ್ತು ಯಾಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ
ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ

ಯಾಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಬರ್ಬರರು ಬರುತ್ತಾರೆ,
ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ನಿರರ್ಗಳ ಮಾತನ್ನೂ
ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಯಾಕೆ ಈ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ? ಈ
ಕಸಿವಿಸಿಯು ಅರ್ಥವೇನು ? (ಮುಖಗಳು ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿವೆ !)
ಬೀದಿ ಚೌಕಗಳು ಯಾಕೆ ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಬರಿದಾಗುತ್ತಿವೆ,
ಚಿಂತಾಮಗ್ನರಾಗಿ ಯಾಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆಗೆ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

ಯಾಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಬರ್ಬರರು ಬಂದಿಲ್ಲ.
ಗಡಿಗಳಿಂದ ಒಂದಷ್ಟು ಜನ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :
ಇನ್ನು ಬರ್ಬರರೇ ಇಲ್ಲ.

ಬರ್ಬರರಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಗತಿಯೇನಿನ್ನು ?
ಒಂದು ಬಗೆಯ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದ್ದರು ಅವರು.

ಸಿ.ಪಿ. ಕಾವಫಿ

—ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ : ತೇಜಸ್ವಿನೀ ನಿರಂಜನ

ಅನ್ಯರೊರೆದುದನೆ, ಬರೆದುದನೆ ನಾ ಬರೆಬರೆದು
ಬಿನ್ನಗಾಗಿದೆ ಮನವು ; ಬಗೆಯೊಳಗನೇ ತೆರೆದು
ನನ್ನನುಡಿಯೊಳೆ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದಲಿ ಬಣ್ಣಿಸುವ
ಪನ್ನತಿಕೆ ಬರುವನಕ ನನ್ನ ಬಾಳಿದು ನರಕ !

ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ

ಬೆಂಕಿಯೊಡನಾಟ

ಅಪ್ಪಿಕೊ ಜಗತ್ತನ್ನು ; ಅದೆಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡು
ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹನಿಯೊಳಗೆ ಕಾಣಿಸುವಂಥ ನಿನ್ನ ನೆರನ್ನು ನೋಡು-
ಕಲಕಿದ ಕಿರಣಗಳ ಸೇತುವೆಯು ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ
ಯೌವನ ಬೆಂಕಿಯೊಡನಾಟವಾಡ ಬೇಕು, ನಿಲ್ಲ ಕೂಡದು.

ತತ್ತರಿಸುವ ಕಾರಣ ಹಾದಿಗಳ ದಾಟಿ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕು ನೀನು
ನಿನ್ನ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳು ಜಿವರಿನಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು-
ನೀನು ಧಗಧಗಿಸಿ ಉರಿದರೂ ಕರಗಿ ಬೂದಿಯಾದರೂ
ನಿನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಡಿಯದಿರು-ಇದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡ.

ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಾಗೃತನಾಗು ; ಸ್ಪಷ್ಟ ನೋಟ ನೋಡು
ಬದುಕಿ ನಿಂತರೆ ಸಿಧಿಗಳ ಕಾಣಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸದಿರು-
ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲದ್ದೇ ನಿನಗೆ ಸ್ನೇಹವಾಗಬೇಕು
ಎಚ್ಚರದ ಮುಕ್ತಿ ಹೃದಯ ಗಾಳಿಯೊಡನೆ ಓಡುತ್ತ ಹಾರುತ್ತ...

ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಬಿಡು–ನೇರನೋಟ ಎಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೆ !

ಅನಂತಕಾಲ ಎತ್ತರದ ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರುವ ಹಕ್ಕಿ ನೀನು
ಕಲಕಿದ ಕಿರಣಗಳಿಂದಾದ ಸೇತುವೆ ಮೇಲಿದ್ದೀಯೆ ನೀನು
ನೀನು ಬದುಕಿರು ; ಈಗ ಬೆಂಕಿಯೊಡನಾಟವಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ನೀನು !

ಗ್ರಿಗಾಲ್ ಬಾರಿಡ್ಜ್

ಕನ್ನಡವಲ್ಲಿ : —ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ

“ಹಸಿರು ತಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವನ್ನು ಎಳೆಯುವಾ ಬಲವೆ”

ಹಸಿರು ತಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂವನ್ನು ಎಳೆಯುವಾತಹ ಬಲವೆ
ಎಳೆಯುವುದು ನನ್ನ ಯೌವನವನ್ನು; ಮರದ ಬೇರುಗಳನ್ನು
ಸಿಡಿಸುವುದೆ ನನ್ನನಳಿಸುವುದು.

ಕೊಂಕು ಗುಲಾಬಿಗೆ ಹೇಳಲು ಮೂಕನಾಗುವೆ ನಾನು
ನನ್ನ ಯುವ್ವನಕ್ಕದೇ ಚಳೀ–ಜ್ವರ ಹಿಡಿದಿರುವುದನ್ನು

ಬಂಡೆ ಸಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಗೆಯು ಎಳೆಯುವಂತಹ ಬಲವೆ
ಎಳೆಯುವುದು ನನ್ನ ರಕ್ತವನ್ನು; ನುಡಿದ ಹೊಳೆಗಳನ್ನು
ಒಣಗಿಸುವುದೆ ಮೇಣವಾಡುವುದು.

ನನ್ನ ಧಮನಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಲು ಮೂಕನಾಗುವೆ ನಾನು
ಬೆಟ್ಟದ ಚಿಲುಮೆಯಲ್ಲದೇ ಬಾಯಿ ಹೀರುವುದನ್ನು

ಮಡುಗಳಲ್ಲಿನ ನಿಂತ ನೀರನ್ನು ಸುತ್ತಿಸುವ ಕೈಯೆ
ಕಲಕುವುದು ಉಸುಬನ್ನು; ಬೀಸುಗಾಳಿಯು ಕಟ್ಟಿ ಹಿಡಿಯುವುದೆ
ಕಿತ್ತಿಸೆಯುವುದು ನನ್ನ ಹಾಯಿಯನ್ನು.

ನೇಣು ಬಿದ್ದವನಿಗೆ ಹೇಳಲು ಮೂಕನಾಗುವೆ ನಾನು
ನೇಣು ಹಾಕುವವನ ಸುಣ್ಣವೂ ನನ್ನ ಒಡಲ ಮಣ್ಣೆಂದು

ಕಾಲ ತುಟಿಗಳು ಹೀರುವುದು ಚಿಲುಮೆ ಮಾತೃಕೆಗಳನ್ನು
ಪ್ರೇಮ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿದರು, ಒಂದಾದರೂ ಬಿದ್ದರಕ್ತವೆ
ಅವಳ ಗಾಯ ಮಾಯಿಸುವುದು.

ಋತುಗಾಳಿಗೆ ಹೇಳಲು ಮೂಕನಾಗುವೆ ನಾನು
ನನ್ನ ಮುಸುಕಿನ ಮೇಲದೇ ವಕ್ರಕೀಟ ಹೋಗುವುದನ್ನು.

—ಡೈಲಾನ್ ಥಾಮಸ್
ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಚ್. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್

ಕೆಲವು ಹೊಸ ಕವನಗಳು

ಭಾಗ—೨

‘ಆಳದನುಭವವನ್ನು ಮಾತು ಕೈ ಹಿಡಿದಾಗ
ಕಾವು ಬೆಳಕಾದಾಗ ಒಂದು ಕವನ’

ಬುತ್ತಿ

ಹಸಿಮಂಜು ಸಿಂಪಡಿಸಿ ತೊಳೆವ ಎಲೆಗಳ ನಡುವೆ
ಹಕ್ಕಿಗಳು ಕೊರಳೆತ್ತಿ ನುಡಿಯ ಬೇಕು.
ಸಂಜೆಗೆಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದ
ಕನಸುಗಳ ಕಣಿವೆಯಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ॥ ೧ ॥

ನೀಲಿಮ ಆಕಾಶದ ಅಗಾಧ ಮೌನದ ಸೊಲೆಯ
ಎವೆಯಿರದ ಆತುರದಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು.
ಹೊಳೆಯು ತೀರದ ಹಸಿರಿಗೊರಗಿರುವ ಒಲುಮೆಗಳ
ವೀಣೆಯು ವಿಷಾದ ಶ್ರುತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ॥ ೨ ॥

ಬಂಗಾರ ಕೆನೆಗಳನು ತೆರೆಸಿ ನೆಲದಲ್ಲಿಳಿದ
ಮಳೆಯಂತೆ ಮಮತೆ ಎಳೆ ನೂಲಬೇಕು.
ನಕ್ಷತ್ರ ಹುಡಿಯೆರಚಿ ನಡೆದ ಕಾಲನ ಜೊತೆಗೆ
ಬದುಕಿನ ಅನಂತದಲಿ ತೇಲಬೇಕು. ॥ ೩ ॥

ಕೊಳದ ತಾವರೆಯಂತೆ ಬೆಳಕನೆ ಹಾಸೈಸಿ
ಕೊಳಚೆಯು ನೆರೆಯಲ್ಲೂ ಬಾಳಬೇಕು.
ಹುಣ್ಣಿಮೆಯು ಇರುಳುಗಳ ಹಾಲು ಮೋಡದ ಹಾಗೆ
ಬದುಕಿನಲಿ ಶಾಂತಿಯನು ತಾಳಬೇಕು. ॥ ೪ ॥

ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಾಡುಗಳ ಹೊದಿಸಿ, ನೆರಳನು ಸುರಿದು
ನಿಂತ ಮರಗಳ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಬೇಕು.
ಜೀವ-ಜೋಳಿಗೆ ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿ, ಬಂದಷ್ಟಲ್ಲಿ,
ದೂರಪಯಣದ ಬುತ್ತಿ ಅನ್ನಬೇಕು. ॥ ೫ ॥

—ಸು. ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ

ಕಿಕ್ಕಿರಿದಸಂಖ್ಯ ಒಂಟಿ ಕಾಲಿನ ತೆಂಗು
ಗರಿಕೆದರಿ ನಿಂತ ದಡಗಳ ನಡುವೆ
ಸ್ಪಂದಿಸಿವೆ ದೋಣಿ. ತಂಪಾಗಿ, ಕಣ್ಣಿಗಿಂಪಾಗಿ
ಹೊಂಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿವೆ ಗದ್ದೆ.
ಊರೂರು ಕೇರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏರಿಳಿವ
ರಿಬ್ಬನ್ನು ದಾರಿಯ ಬದಿಗೆ, ಕೇರಳದ
ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಪ್ಪುಮುಡಿ
ಬೆನ್ನ ತುಂಬಾ ಹರಡಿ ನೇಲಲು ಬೆಳಕಿನ
ಮೋಡಿ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದಟ್ಟಗಾಡಿನ ಬೆಟ್ಟ ಸಾಲಿನ
ಮೇಲೆ ಮೋಡಗಳಾಡಿ ಎಂಥದೋ ಗಾರುಡಿ.

—ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

*
*
*

ಬಿದಿರ ತಡಿಕೆಯ ಹಿಂದೆ ಬಿಚ್ಚಲಾಗದ ಕಣ್ಣು
'ಕವನ ಹುಟ್ಟಿತೆ ?' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದೆ.
ನಾನೀಗ ತುಟಿಯಂಚಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಿಷ್ಟೆ :
ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಕಾದರೆ ನಷ್ಟವೆ ?

ಅನುಭವದ ಆಯ್ಕೆ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ಒದಗಿರಲಿಲ್ಲ
ತಕ್ಕಂಥ ಮಾತು. ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತೆ.
ಅಬ್ಬರಗಳನ್ನು ದಾಟಿದ ಗಟ್ಟಿ ಪಂಕ್ತಿಗಳ
ಸಹಜ ಸಂಚಾರಗಳ ಕನಸ ಕಂಡೆ.

—ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ

ಗುರುತಿಲ್ಲದವರಾ

ಯಾರೋ ! ಯಾರೋ ಬಂದವರಾ
ಯಾರೋ ಬಂದಾರ ಗುರುತಿಲ್ಲದವರಾ ||

ಸಂದ ನೋಡದ ಒಳಗ ಬೆಳಕಾಡಿಧಾಂಗ
ಹುದುಗಿದ್ದ ಬೆವೆಯೆದ್ದು ಒಡಮುರಿಧಾಂಗ
ಹುತ್ತದಾಗಿನ ಸತ್ಯ ಹೊರಗ ಬಂಧಾಂಗ
ಪೊರೆ ಸುಲಿದು ಬೆತ್ತಲ ಬೇಧಿಸಿಧಾಂಗ
ಯಾರೋ ಬಂದಾರೆ ಗುರುತಿಲ್ಲದವರಾ ||

ನಾನೀ ದೇವರನೆಲ್ಲಾ ಪಳಗಿಸಿದವರಾ
ನಗಿಯೊಳಗ ತುಳುಕ್ಯಾರೊ ಬೆಳಕಿನ ದಿಗರಾ
ಹಸಿರು ಹೌಸಿಗಳನ್ನ ಹೊತ್ತು ತಂದವರಾ
ನೆಲದ ಬಿರುಕಿನ ನರಕ ಕಿತ್ತು ಎಸೆದವರಾ
ಯಾರೋ ಬಂದಾರ ಗುರುತಿಲ್ಲದವರಾ ||

ಕರಣದ ಒಳಗಡೆ ಕಳವಳ ಮೂಡಿ
ಬಿಗದಾವ ನರನಾಡಿ ಹರಣ ಹೌಹಾರಿ
ಕೆಣಕಿದರ ಸುಖ ಉಮರಿ ಹುಣ್ಣಾ ಮಾಡವರಾ
ಬೇರ್ಯಾವು ಬಾಯಿರದ ನೋವುಗಳು ನೂರಾ
ಯಾರೋ ಬಂದಾರ ಗುರುತಿಲ್ಲದವರಾ ||

ಒಡಲೊಳಗ ಜಡ ಮುರಿದು ಒಡನಾಡಿದವರಾ
ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನೊಳಗಿನ ಗುಟ್ಟ ಒಡೆದವರಾ
ಗುಟ್ಟೇಗಿ ಗುರಿಹಿಡಿದು ಹೆಡೆಯೆತ್ತಿದವರಾ
ಇರುಳ ಗವಿಯುಲಿ ದೀಪದಕಂಬ ನೆಟ್ಟವರಾ
ಯಾರೋ ಬಂದಾರ ಗುರುತಿಲ್ಲದವರಾ ||

ಹುಬ್ಬಿನಲಿ ಘನ ಮೌನ ಮಾತಾಡಿಸವರಾ
ಹೆಂಗ ಕೊಟ್ಟರ ಹಾಂಗ ಪಡೆದುಕೊಂಬವರಾ
ಸುರರ ಜಾತಿಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮಿ ಕುಲದವರಾ
ಕಣ್ಣೀನ ಬೆಳಕಿನಲಿ ಕರಗ್ಯಾವ ನೆರಳ
ಯಾರೋ ಬಂದಾರ ಗುರುತಿಲ್ಲದವರಾ ||

—ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ

ಕತ್ತಲೆಗೆ ಕಪ್ಪಾಗದಿರುವ ಪ್ರೀತಿ

ಅಭಾಗಿನಿ
ನೆಲ ಸುಗಂಧಿನಿಗೆ
ಮುಗಿಲ ಸೈರಂಧ್ರಿಯರು
ತಿದ್ದಿದರು ಹುಬ್ಬುಗಳ, ಕಡೆದರೆದೆಯು
ಅನಂತ ಶತಶತ ಸುಖ ಸಾಗರವ
ರೋಮ ರೋಮಕೆ ಹೊಗಿಸಿ
ಆದ್ಯಂತ ನಗಿಸಿ
ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದರು ಬಾನು ಚಾಚಿಪಡೆಂಪಿ
ಆಸ್ತಿ ಒಳಗೂ ಹೊರಗು ಗಸ್ತು ತಿರುಗುವ ಮುಸ್ತಿ
ಸುಸ್ತೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ ಗಿರಿಗಟ್ಟಲೆ
ವಸಂತ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲ ಕಂತೆಯುನೊಗೆದು
ಚಳಿಯ ಹಿಂದೂಡಿ ಹಾಡುವ ಕೋಗಿಲೆ
ಒಣಸೆಕೆಗೆ ಬೆಂಡಾರಿ ಸತ್ತು
ಮಂದ ಮಾರುತನ ಅಮೃತ ಲೇಪಕೆ ಬದುಕಿ
ಮಿಗಿಲು ನಾಟ್ಯದ ಹಗಲ ಮೋಜುಗಾತಿ
ಕಿವಿಕಣ್ಣು ತುಂಬುವ ನಿನಗೆ
ಮನವ ತೆರದವರಾರು ?
ಕತ್ತಲಿಗೆ ಕಪ್ಪಾಗದಿರುವ ಪ್ರೀತಿ.
ಕಾಡಿ ಕೂಡಿ ಹೊಸಯಿಸುವ ಬಿಸಿಯುಸಿರು
ಹಸಿವು ಸಂಕಟ ಆಸೆ ಸುಡುತ್ತಿರಲು
ದಿನಕ್ಕೊಂದು ತೆರ, ಮಯ್ಯ ಗರಿಗರಿ ನವಿರು
ವಿರಳರಾಣಿಯು ರಾಜಧಾನಿ ಮರುಳು
ಅಸಿರೀಕ್ಷಿತಗಳ ಅಚ್ಚರಿದವಲ್ಲೀಜಾಟ
ಅಚ್ಚರಿತ್ತಿ ತುಟಿಗಳಲಿ ವಿಸ್ಮಯ ತೆರೆ
ನೋವ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತ ಉಸಿರೇ ಬಿಕ್ಕಿ
ಆಗೀಗ ಆರುಗಾಗಿ ಸಾವಿನ ಸೆರೆ.

—ವೀಚಿ

ಹುಡುಗಿ ಗೊಂಬೆಯಾಟ ಮತ್ತು ಅಜ್ಜ

ಅಜ್ಜ ಕುಳಿತೇ ಇದ್ದ, ನಡೆಯಲಾಗದ್ದಕ್ಕೆ,
ಸಂಜೆ ಕಿಟಕಿಯಿಂದಿಣುಕಿ ಕಂಬಿಗಳನ್ನೆಣಿಸುತ್ತ,
ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಚಪ್ಪರದ ಗಿಜಬಿಜದ ಸದ್ದು ;
ಕತ್ತಲಳಿಯುತಿದ್ದಂತೆ ಮದುವೆ ಚಪ್ಪರದ
ತುಂಬ ಜೊಂಪೆ ಜೊಂಪೆಗಳ ಮಣಿದೀಪಗಳು ಬಣ್ಣ
ಬಣ್ಣದ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲುಗಳಾಗಿ ಬೇರೆಯೇ ಲೋಕ
ಆದಂತಿರಲು, ಆ ಮನೆ ಹುಡುಗಿ ಜಿಗಿದು ಹೊರಕ್ಕೋಡಿ
ಬಂದಳು, ಜಿಂಕೆತರ.

ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ಪುಟ್ಟ
ಸುಂದರಗೊಂಬೆ ; ಜರಿಸೀರೆ, ಕುಪ್ಪಸ ; ನೊರೆ ನೊರೆಯಾದ
ನೆರಿಗೆಗಳ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಂತಿರುವ ಗೊಂಬೆ.
ಬಂದು ಗೋಡೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರಿಸಿದಳು. ಎದುರು ಮನೆ
ಹುಡುಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಕಾಣಿಸಿತು. ಚಪ್ಪಾಳೆತಟ್ಟಿ
ಕರೆದಳು 'ಮದುವೆ ಆಟ ಆಡೋಣವ ?' 'ಥೂ ನಾಚಿಕೆ
ಕೆಟ್ಟವಳು, ಹುಡುಗನ್ನ ಕರೀತಾಳೆ' ಅಂದರೆ
ಈ ಚಿನಕುರುಳಿ ತಟ್ಟನೆ ಸಿಡಿದಳು–'ಇನ್ನೇನು
ಹುಡುಗೀರು ಹುಡುಗೀರ್ನ ಮದುವೆ ಆಗ್ತಾರಾ ? ಅಪ್ಪ
ಅಮ್ಮನ್ನ ಮದುವೆಯಾಗಿಲ್ವಾ ? ಹೋಗೋ ಹೋಗೋ'
ಅಂದಳು. ಮದುವೆ ಪ್ರಸ್ತ ಎಲ್ಲ ಕಂಡು ಕೇಳಿರುವ ಮಾತೇ.
ಹುಡುಗ ಕೆಣಕಲು ಕೇಳಿದ ; 'ಆಯಿತು ಮದುವೆ
ಆಟ ಆಡೋಣ, ಏನೇನು ಕೊಡುತ್ತೀ ಗಂಡಿಗೆ ?'
'ಈ ಸೊಟ್ಟಮೂತಿಗೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬೇರೆ ಕೇಡು'
ಎಂದು ಮೂತಿ ತಿವಿದಳು. ಹುಡುಗನ ಗರ್ವ ಕೆಣಕಿ
'ಈ ಕೆಮ್ಮೂತಿ ಸುಪ್ಪಾಣೀನ ಯಾರು ಕಟ್ಟಿ
ಕೋತಾರೆ ? ಇವಳಿಗೆ ಒಡವೆ ಹಾಕೋದು ಮೆರವಣಿಗೆ
ಮಾಡಿಸೋದು ಹೊರತು ಇವಳೇನು ನಮ್ಮಮ್ಮನ ಹಾಗೆ
ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳಾ ? ಎಲ್ಲಾದರೂ ಬಾವಿ ಹಾರಲಿ
ಅವಳು' – ಅನ್ನುತ್ತ ಹೋಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟ. ಸಪ್ಪಗಾದ
ಹುಡುಗಿ ಒಳಗೋಡಿದಳು. ಹಾಗೆ, ನೋಡುತ್ತಲೇ

ಇದ್ದ ಅಜ್ಜ ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿ.
ವರನಾಗುವ ಹುಡುಗ
ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ನಿಂತು ತನ್ನ ಹೊಸಾಗಡಿಯಾರವನ್ನು
ಅತ್ತಿತ್ತ ತಿರುಗಿಸಿ ತಿರುಗಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಗಂಟೆ
ಓಡಲೊಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ. ವಜ್ರದುಂಗುರವನ್ನ
ಮಂತ್ರದ್ದೇನೋ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ಪರೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ,
ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹೊಸ ಬೂಟು ಸೂಟುಗಳತ್ತ
ಠೀವಿಯಿಂದ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿ. ಕ್ರಾಪಿನ ಕೂದಲ
ಮೇಲೆ ಕೈ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಆಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬರಲಿಪ್ಪ
ಗೆಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಶತಪಥ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದ.
ಒಳಹೋದ ಆ ಹುಡುಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ
ಓಡೋಡಿ ಬಂದಳು. 'ಥೂ ಎಷ್ಟು ಜಂಬವಪ್ಪ
ಈ ಗಂಡುಗಳಿಗೆ' ಎಂದು ಗೊಣಗೊಣಗುತ್ತ
ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ದಘೂತಿ ಗೊಂಬೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣು
ಗೊಂಬೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟಳು; ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದಕ್ಕೆ
ಬಂದು ನಿಂತು ಹಾಗೇ ನೋಡಿದಳು. ದೃಷ್ಟಿ
ಆದೀತೆಂದು ನೆಟಿಕೆ ಮುರಿದು, ಈ ಹುಡುಗ, ಸ್ವಲ್ಪ
ದಪ್ಪ; ಆದರೂ ಆ ಹುಡುಗನ ಹಾಗೆ ಜಂಬ ಇಲ್ಲ
ಹುಡುಗಿ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯವಳು; ಪಾಪ ಗಂಡನ್ನ
ನೋಡಿ ನಾಚಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ' ಎನ್ನುತ್ತ
ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಅಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದಳು;
'ಹೂ ಬೇಗ
ಬೇಗ ಆಗಬೇಕು; ಲಾಡು ಚಿರೋಟಿ ಖೀರು
ಪಲಾವು ಕೋಸಂಬರಿ ಚಟ್ನಿ ಅನ್ನ ಎಲ್ಲ ಈಗಲೇ
ಬಡಿಸಿ ಬಿಡಿ; ಧಾರೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಎಲ್ಲ
ನೇರ ಊಟಕ್ಕೇ ಬಂದು ಬಿಡಲಿ ತಡಬೇಡ'
ಎನ್ನುತ್ತ ತಟ್ಟನೆ ನೆನಪಾಗಿ ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ
ಜೋಯಿಸರೇ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು
ಎದ್ದು ಹೋದಳು. ಒಂದು ಸಣ್ಣಕಲ್ಲು ತಂದು
ಗಂಡುಗಳ ಮುಂದಿಟ್ಟಳು. ನೋಡ್ರಿ, ಬೇಗಬೇಗ
ಶಾಸ್ತ್ರ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಈಗಾಗಲೇ

ಹೊತ್ತಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತ ನೋಡಿದರೆ
ವಾಲಗದ ದನಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಥೂ ನಿಮ್ಮ, ನಿಮಗೆ
ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ದಂಡ ; ತಾಳಿ ಕಟ್ಟೋವಾಗ
ವಾಲಗ ಊದಬೇಡವೇನ್ರೋ ? ನಿಮಗೇನು
ದೊಡ್ಡ ರೋಗವಾ ? ಎಂದು ಅಬ್ಬರಿಸಿದಳು.
ವಾಲಗದ ದನಿ ಮಂತ್ರದ ದನಿ ಜೊತೆಗೆ ಅಕ್ಷತೆ
ಕಾಳೂ ಬಿದ್ದು ತಾಳಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದೂ ಆಯಿತು.
ಎಲ್ಲರೂ ಊಟಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಆಯಿತು.
ಕತ್ತಲು ನಿಧಾನವಾಗಿ
ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹರಡುತಿತ್ತು. ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ
ಲಿಂಗಮ್ಮನವರು ಮಗಳನ್ನು ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು :
ಎಲ್ಲಿ ಹೋದೆಯೇ ಬಜಾರೀ ಈ ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ?
ಇವತ್ತೋ ನಾಳೆಯೋ ನೆರೆದು ಮದುವೆಯಾಗೋಳು
ಇನ್ನೂ ಎಳಸೆಳೆಸು—ತಲೆ ಬಾಚಿದ್ದೇ ತಡ
ಎಲ್ಲೋ ಹಾಳಾದಳು. ಹೊಸಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳೋದು
ಯಾವಾಗಲೋ ಎಂದು ಗದರುತ್ತಿದ್ದರು,
ಉಟ್ಟ ಜರಿಸೀರೆ ನೆರಿಗೆಗಳ ಸರಭರದ ನಡುವೆ.
ಮಗಳು ಎರಡೂ ಗೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ
ಹಿಡಿದು ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಅಮ್ಮನ್ನ ನೋಡಿ
ಈಗತಾನೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮದುವೆಯಾಯಿತು ; ಗಂಡನ
ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತೇನಮ್ಮಾ ಎಂದಳು.
ಸ್ಫೋಟಿಸಿದಳು ಆತಾಯಿ : ಹೌದೌದು ಇನ್ನೇನು
ನಿನ್ನ ಗಂಡನೇ ಕರ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಾಕೆ
ಬರ್ತಾನಿರು, ಮೈಮೇಲೆ ಎಚ್ಚರವಿದ್ದರೆ
ತಾನೆ? ಹೊಸಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳೋದು ಯಾವಾಗ ?'
ಹುಡುಗಿ ಸಪ್ಪಗೆ ಒಳಗೆ ಹೋದಳು.
ತಾಯಿ, ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ
ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ ಹುಷಾರಾಗಿ ಹೊಸದಿರಿಸಿನಲ್ಲಿರುವ
ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿ ದೃಷ್ಟಿಯಾದೀತೆಂದು ನೆಟಿಕೆ
ಮುರಿದು ಸಂಭ್ರಮಗೊಂಡರು, ಒಡವೆ ವಸ್ತ್ರಗಳ
ಮೇಲೆ ಒಮ್ಮೆ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿ,

ಇನ್ನೂ ಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸದ ಯಜಮಾನರ
ನೆನಪಾಗಿ, ಇವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೇ ;
ಯಾವ ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಜಿದ್ದಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ?
ಮಗನ ಮದುವೆ ವರಪೂಜೆ ದಿನವಾದರೂ
ಹಾಳು ಇಸ್ಪೀಟಾಟ ಬಿಟ್ಟಾರೆಯೇ ಎಂದು
ಗೊಣಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಮೃದುವಾಗಿ ಮಗನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ
ಕಾರೇನಾದರೂ ಬಂತಾಮರಿ, ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ
ಹೋಗೋದಕ್ಕೆ ಎನ್ನುತ್ತ ರಸ್ತೆ ತುದಿವರೆಗೆ
ಕಣ್ಣೋಡಿಸಿ ಒಳ ಹೊಕ್ಕರು.
ಸಂಭ್ರಮಗೊಂಡ ಹುಡುಗ
ಹೊಸಲಲ್ಲಿ ಸುತ್ತ ಚುಡಾಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಗೆಳೆಯರು ;
ವರ-ಕೇಂದ್ರ. ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಜ್ಜನಿಗೆ ತನ್ನ ಮದುವೆ
ನೆನಪಾಯಿತು, ಹುಡುಗಿಯ ಬೊಂಬೆಯ ಆಟ
ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಗೇ ಕುಳಿತ. ಕೋಣೆ ಬೆಳಕಾಗಿತ್ತು.
ಗೊಂಬೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗಿ ; ಮದುವೆಗೆ
ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದ್ದ ಹುಡುಗ ; ಒಸಗೆಗೊಂಡಿದ್ದ ವರನ
ತಾಯಿ ; ಮದುವೆಯ ಚಪ್ಪರದ ಗೆಳೆಯರು ;
ಇಸ್ಪೀಟಾಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯಮರೆತ ಗಂಡಿನ ತಂದೆ
ಎಲ್ಲವೂ ಮೋಜಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದಂತೆಯೇ
ಹೆಗಲ ಮೇಲೇನೋ ಬಿದ್ದಂತಾಗಿ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದರೆ
ಒಳ್ಳೆ ರೇಶಿಮೆ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟು ದಿಮಾಕಾಗಿ ನಗುತ್ತ
ಅಜ್ಜಿ ತನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕತ್ತೂರಿದೆ,
ಒಬ್ಬನೇ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀ ಎಂದು ಪ್ರೆಯಾರವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತ.
'ಏನು, ಹುಡುಗೀ ಅಂದುಕೊಂಡೆಯಾ ನಿನ್ನನ್ನ,
ಹೊಸಸೀರೆ ಜೇರೆ ಉಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತೀಯಲ್ಲ?'
'ಹೌದೂ ನೀನು ಹುಡುಗಾ ಆಗಿರೋ ವರೆಗೂ
ನಾನು ಹುಡುಗೀನೇ' ಅನ್ನುತ್ತ ಅಜ್ಜಿ, ನೀನೂ
ಬರೋಲ್ಲವಾ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಹುಡುಗನ ವರಪೂಜೆಗೆ
ಎನ್ನಲು ಅಜ್ಜ ತಲೆಯಾಡಿಸಿ ನಕ್ಕ, ಹಾಗೇ
ನೆನಪಿನ ಮಂಚದಲ್ಲಿ, ಉಯ್ಯಾಲೆಯಾಡುತ್ತ.

ಪ್ರೊ॥ ಜಿ. ಎಸ್. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ

ಕಲ್ಪನೆ

ಸಪೂರ ಚೆಲುವಿನ ನುಣುಪು ಮೈಯಿನ
ಒಂದು ಬಿಳಿ ಮೊಟ್ಟೆ
ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೆ ನೇತು ಹಾಕಿದ ತಂತಿ ಚೀಲದಲ್ಲಿ
ತನ್ನಿತರ ಬಿಳಿ ಬೋಳು ಸಂಗಾತಿಗಳ ಜತೆಯಲ್ಲಿ
ಯಾವ ಬಾಯಿಗೂ ಬೀಳದ ಪಾತ್ರಹೀನತೆಯಲ್ಲಿ
ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ loss of identity ಯಲ್ಲಿ

ಆಕಸ್ಮಾತ್ ಬಿರಿಯಿತೆನ್ನಿ ಕಾಲ ಅಥವಾ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಒಡೆದು ಉದುರಿ ಹೋಗುತ್ತೆ ಬಿಳಿ ತೊಗಲು ಸಿಪ್ಪೆಸಿಪ್ಪೆಯಾಗಿ
ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ.
ಈ ತನಕ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದ ಜೀವರಸ
ಚೆಲ್ಲಿತೋ ಚೆಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡಿತೋ ಅಂತೂ ಚಿವ್ಮ
ಜಿನುಗಿ, ಹರಿದು ಇಟ್ಯಾಡಿ
ತೊಟ್ಟಿಕುತ್ತದೆ ಅಪಾತ್ರ ಬಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ

ಇತ್ತ ನೆಕ್ಕುತ್ತ ನೆಕ್ಕಿ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತ ಬಾಯಿ ಒರೆಸುತ್ತ
ಸುರುವಾಗುತ್ತೆ ಸವಿಯಾದ ಶವ ಪರೀಕ್ಷೆ:
ಕೈ ಕಾಲು ತೋಳು ನಾಲಿಗೆ ತಲೆ
ಕಣ್ಣು ಕಿವಿ ಮೂಗು ನಡುವು ಮೊಲೆ
ಕೂದಲು ಕೂಡ ಕಿತ್ತು
ಶೂರ್ಪನಖಿಯನ್ನು ನಿವಾಳಿಸಿ ಒಗೆದು
ಅಂಗಾಂಗಗಳು ನುಡಿಯುತ್ತವೆ ನೂರಾರು ಕಣಿಗಳನ್ನು

-೨-

ಈಗೇನು ತಪತಪ ಉದುರಿಸಲೆ
ನಮ್ಮ ಮಿನುಗುತಾರಾಪಥದ ಮಹಿಳಾಮಣಿಗಳನ್ನು-
ಅವರ ಕೋಪ ತಾಪ ಶಾಪ ಹಪಾಪಿ ಪಾಪಗಳನ್ನು
ಆಲಾಪ ವಿಲಾಪ ಪ್ರಲಾಪ ತರಲೆ ಪ್ರತಾಪಗಳನ್ನು ?

ಜಮಾನಾ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ತಾಯಿ ತಂದೆಯ ತಲೆ ಸವರಿ
ಸತ್ಯನನ್ನಾರಸಿ ಸಾವಿತ್ರಿ ಅಡವಿ ತಡಕಾಡಿದ್ದನ್ನ ?
ಉಂಗುರಕ್ಕೆ ತೊಡಿಸಿ ಉಂಗುರ ತೊಡಿಸಿಕೊಂಡು
ಭರತಮಾತೆ ಉಂಗುರವೆರಡನ್ನೂ, ಸೀಗಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನ ?
ಚಂದ್ರನೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಬಿಳಿಗುಳಿಗೆ ನುಂಗಿ
ಮೆರಿಲಿನ್ ಅಂಡಾಡಿಸಿದ್ದನ್ನ ?
ಅರಮನೆಯ ರಾಣಿ ಚಂದ್ರಮತಿ ಜುಜುಬಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸಿಯಾಗಿದ್ದನ್ನ ?
ಕಲ್ಪಿಸಲೆ ಅಷ್ಟಾವಂಕನ ಅಡ್ಡದೇಹಕ್ಕೊಲಿದು
ಅವನ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೃತಮತಿ ಮುಕ್ಕಾದದ್ದನ್ನ ?
ಹಲ್ಲು ಮತ್ತದರ ಪ್ರಾಸ ಬಿದ್ದರೂ ಸರಿ
ಶಬರಿ ರಾಮ ರಾಮ ಎಂದು ಹಲುಬಿದ್ದನ್ನ ?

-೨-

ಇದರಜ್ಜಿ ಗಾಳಿಗಂತೂ ಹಿಗ್ಗೋ ಹಿಗ್ಗು
ಮೇ ತಿಂಗಳ ಈ ಉರಿಬಿಸಿಲಲ್ಲೂ ಸುಳಿದಾಡುತ್ತೆ ಸರಾಗ
ತುಟಿಯಿಂದ ತುಟಿಗೆ ತುಟಿಯಿಂದ ತುಟಿಗೆ
ರುಚಿ ರುಚಿಯಾಗಿ ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತೆ ಮಾತಿನ ಪರಾಗ
ಈ ಮಧ್ಯೆ
ಸತ್ತು ಬದುಕಿದ ತತ್ತಿ ಜರಾ-ಮರವಾಗುತ್ತದೆ
ಬದುಕಿ ಸತ್ತ ಮಾತು ಅಜರಾಮರವಾಗುತ್ತದೆ

—ದೇಶಕುಲಕರ್ಣಿ

*

*

*

ಇದು ನಿಚ್ಚಂ ಪೊಸತು ಅರ್ಣವಂಬೋಲ್ ಅತಿಗಂಭೀರಂ ಕವಿತ್ವಂ

—ಪಂಪ

ಬಯಲು

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದೆ, ಎದ್ದವನೇ ನೋಡುತ್ತೇನೆ
ಗೋಡೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ !

ಕ್ಷಣ ಕಾಲ ಖುಷಿಯಾಯಿತು.
ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಗಾಬರಿಗೊಂಡೆ :

ಬಚ್ಚಲಲ್ಲಿ ಮೀಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ
ಹೆಂಡತಿ
ಬತ್ತಲಾಗಿ.

ಪಕ್ಕದ ಮನೆ–ಮನೆಯೆಲ್ಲಿ ಬಂತು ?–
ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ
ನವ ಯುವ ದಂಪತಿಗಳು
ದಿಗಂಬರರಾಗಿ
ತಳಿಕೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ
ಹೊಸೆದ ಹಗ್ಗದಂತೆ.

ಅವರ ಆ ಕಡೆ
ನರಪೇತಲ ನರಹರಿ
ಮೂಗುಹಿಡಿದು ಕೂತು
ಗಾಯತ್ರಿ ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಈ ಕಡೆ ಕಾಲೇಜು ಹುಡುಗಿ ರಾಧೆ
ಚರಿತ್ರೆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು,
ರೇಡಿಯೋ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕಿವಿ,
ಹಗಲುಗನಸಿನಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು,
ತಬ್ಬಿಬ್ಬು ವಯಸ್ಸಿನ ಬಾಧೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ

ಮತ್ತೂ ಈ ಪಕ್ಕದ ತುದಿಯ ಕಕ್ಕಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ
ಕುಕ್ಕುರುಗಾಲಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದಾರೆ

ಬದಿಮನೆಯ ಮೊಳೆರೋಗದ ಮುದುಕ,
ಅಪ್ಪ ಮತ್ತು ಎದುರುಮನೆ ರುಕ್ಮಿಣಮ್ಮ.

ಹಿಂದಿನ ರೂಮಿನ ಎಡಚ ಬಂಡಾಯಗಾರ
ಯುವ ಸಾಹಿತಿ, ಥೀ!
ಮುಷ್ಟಿ ಮೈಥುನದಲ್ಲಿ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಹೊದಿಕೆಯೊಳಗಡೆ
ನಾನೂ ಬರಿಬತ್ತಲೆ,
ಗೊಮ್ಮಟನಂತೆ ನಿಲ್ಲಲೇ?
ತಾಕತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಮುಸುಕೆಳೆದು ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟೆ.

—ಬಿ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್

*

*

*

ಕಬ್ಬಿಗರೋದುಗಬ್ಬವ ಹಾಡುಗಬ್ಬವ।
ಕಬ್ಬದೊಳೊರೆವರಿವೆರಡು ॥
ಕಬ್ಬಿನಂತಿರಬೇಕು ಬಿದಿರಂತೆ ರಚಿಸಲೆ।
ಕಬ್ಬ ಹೇಳೆಲೆ ಸರಸ್ವತಿಯೆ ॥

—ರತ್ನಾಕರ

ಬರೆಯದ ಕವಿತೆಗಳು

ಬರೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ ಆ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ
ಈ ದಾರಿಯು ಸುತ್ತುವ ಬಗೆಗಳ
ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಹೆರಳುಗಳಲ್ಲಿ
ಆ ಸಂಜೆಯು ಹಬ್ಬಿದ ತೆರಗಳ

ಮತ್ತೀ ಬೆಳಕಿನ ಸುತ್ತಲ ಚಿತ್ತಲು
ಆ ಕಣಿವೆಯ ಕೆಳಗಿನ ಕತ್ತಲು
ಯಾವುದೊ ಕೋಟೆಯ ಬಾಗಿಲು
ಬಿಡದೇ ಬಡಿಯುವ ಅಳಲು

ಯಾರಿಗು ಕೇಳದ ಧ್ವನಿಗಳು
ಯಾರಿಗು ಹೇಳದ ಭಯಗಳು
ಪ್ರೀತಿಗಳು—ಯಾರಿಗು ತಲುಪದ
ಮಾತಿಗು ಬರದ

ನನಗನಿಸಿತ್ತು :
ಈ ಕ್ಷಣಗಳ ಹಿಡಿಯುವೆ
ನನ್ನ ಶಬ್ದಗಳ ನಡುವೆ
ಆದರೆ

ಓ ದೇವರೆ !
ಈ ಮಗ್ಗುಲ ವೈಬಿಸಿ
ನೆಲ ಜಲ ಉಸಿರಾಟದ ಹೋರಾಟದ ಹಗೆ
ಬದುಕಿನ ಖುಷಿ

ಸಂತೆಯಲಿದ್ದೇ ಖುಷಿಯಾಗುವ ಬಗೆ
ತಿಳಿಯಲಿ ಹೇಗೆ ?
ಈ ಜೀವಕೆ ಏಕೆ
ಇಷ್ಟು ಧಗೆ ?

—ಕೆ. ವಿ. ತಿರುಮಲೇಶ್

ಹಾಳೂರಿನಲ್ಲಿ

-೧-

ಹಾಳುಬಿದ್ದೂರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವರಿಲ್ಲ ಕೇಳುವರಿಲ್ಲ
ಮುರಿದ ಮನೆ ಇವೆ; ಅಭೋ ಎಂಬ ಗುಡಿ ಇವೆ;
ರಣ ರಣ ಬೀದಿ ಇವೆ; ಮುಸ್ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು ಸಿಟ್ಟುಸಿಡಿದಂತೆ
ಹಾಳು ಹಾಳು ಸುರಿವ ಆಟದ ಬಟಾಬಯಲಿವೆ.

ಊರ ನಡುವೆ ಬೋರಲು ಬಿದ್ದ ಶಾಸನ ಕಲ್ಲ ಮೇಲೆ
ಕೆತ್ತಿದಕ್ಷರ ಸ್ಪಷ್ಟಾಸ್ಪಷ್ಟ ಮೆಲ್ಲಗೊಳಸರಿಯುತ್ತ.
ಹುಚ್ಚು ಹತ್ತಿದಂತಡ್ಡಾಡಿವೆ ಬೀದಿ ಓಣಿ ತಿರುವು-ಸೇತುವೆ
ದಾಟುತ್ತ, ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿಳಿಯುತ್ತ, ತಗ್ಗಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಗರಿಸಿ ಬೀಳುತ್ತ

ಛಾವಣಿ ಹಾರಿದ ಚಾವಡಿ ಚಡಿ ಜಾರಿ ಬಿದ್ದಿದೆ ಸೊಂಕ್ಕ.
ನೀರು ನಾರದ ಚರಂಡಿ ಹಲ್ಲಸಂದಿಗೆ ಗರಿಕೆ ಕಚ್ಚಿದೆ ಸೂರ
ಬೆಂಗಟೆಯಷ್ಟೆ ಉಳಿದ ಕೂಲಿಮಠದ ಗೋಡೆ ತುಂಬ
ಜೋತು ಬಿದ್ದಿದೆ ಮುಸುಡಿ ಕೆತ್ತಿದ ವಿಶ್ವರೂಪದ ಭಾರ.

- ೨ -

ಎದೆಯಲ್ಲೊತ್ತಾಡುವ ಹೃದಯ ಹಿಡಿದು ಹೊರಟವ ನಾನು.
ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆ, ಚಿಚ್ಚಿ, ಶಿಳ್ಳದನಿ ಕೇಳಿ. ಸೂರು ಜಾರಿದ
ಕೂಲಿ ಮಠದ ಬೆಂಗಟೆ ಹತ್ತಿ ಒಂಗಾರ ನಗೆ ನಗುತಿದೆ ತಂಗಟೆ
ಕಿಟಕಿಯಲ್ಲಿಣುಕಿ ಫಕ್ಕನೆ ನಕ್ಕ ಮಲ್ಲಿಗೆ ನಿಬ್ಬ ಗಾಳಿಗಾಡಿದೆ
ಮಠದ ಹಿಂದೆ ಅಪ್ಪುದ್ದ ಬೆಳೆದ ಬಸುರಿ ಮರದ ತುಟ್ಟ ತುದಿಗೆ
ಅಗ ಅಗಾ! ತೂಗುತಿದೆ ಜೀವ ಗೀಜಗ ಗೂಡು.
ಕಂಡಿತು ಹರಿವ ಜರಿ, ಚಲಿ ಪಿಲಿ ಅಳಿಲು. ಪುಟಿ ಪುಟಿವ
ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಹಕ್ಕಿ. ಗಣನಾತೀತ ಜೀವ ಜಾದು;
ಮರುಗಳಿಗೆ ಭರ ಭರ ಬೆಳೆಯಿತು ಬಸುರಿ ಮರ
ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬೇರಳ ಚಡಪಡಿಕೆ ಹರೆ ಚೆಲ್ಲಿ
ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡವು ಅಹಾ! ನೀಲಾಂಬರದ ಚಿಂದಿ ಮರದ ಬೇರಳುಗಳಲ್ಲಿ
ಉಸ್ಸುರಾಡಿತು, ಬೆಳಕು ಮುಕ್ಕಳಿಸ ಹೊನ್ನ ಬಣ್ಣದ ಹಣ್ಣು, ಹಕ್ಕಿಮದ
ತೋಳಲ್ಲಿ

ಎಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ

ಹೇಳಲಿಕ್ಕೇನೂ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ

ಹೇಳಲಿಕ್ಕೇನೂ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹೇಳಲೇಬೇಕೆಂಬ ಹಠ
ವಿಷಮ ಶೀತ ಜ್ವರ ತಾಪ;
ಕೆಂಡಾಮಂಡಲವಾದ ರೋಗಿಯೊಡಲಲ್ಲಿ ಲೀಗಿ ಪಿಡಿಸುವ
ಅನಿಷ್ಟ ಮೈಥುನೇಚ್ಛೆ;
ಕೈಲಾಗದ ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮೈ ಪರಚಿಕೊಂಡೇ ತೀಟೆ
ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಭೀಪ್ಸೆ:
ಸಂಕೇತದಲ್ಲೇ ಮೂಲ ಮಹತಿಯ ಕಂಡರಿಸಿ, ಭಕ್ತ ಧನ್ಯ.

ಭೂಮಿ ಪುರಾತನವಯ್ಯ, ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಸಂದು ಬಂದದ್ದು
ನಮ್ಮೀ ಭರತವರ್ಷ.
ಇದರ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ತೂರಿ, ಮುಗಿಲಿಗೆ ರೆಂಬೆ-ಕೊಂಬೆಗಳ ಚಾಚಿ
ಅಲ್ಲೇ ತುದಿ ಗೊಂಚಲಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಲಿಸುವ...
ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಬೇರು ಇದಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕು ಹಳತು.
ಇನ್ನು ಹುಟ್ಟಿ, ಸಾಯುವ ಜನ ಸಮೂಹದ
ಸ್ಮರಣೆಯ ಪ್ರವರವೋ ಕಾಲಾತೀತ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲೇ ಇದ್ದು,
ಕೊನೆಯಾಚೆಗೂ ಉಳಿವ ಶಿಲ್ಪ.
ಹೇಳಿದಷ್ಟೂ ಕತೆ ಬೆಳೆದು, ಕೇಳಿದಷ್ಟೂ ಮರೆವು ದಟ್ಟವಾಗಿ,
ಹೇಳುವ ತೆವಲೇ ಭಾರೀ ಪುರಾಣವಾಗಿ,
ಕೊನೆಗೊಳ್ಳದ ಪೀಠಿಕೆಯಾಗಿ,
ಬಿಚ್ಚಿದಷ್ಟೂ ಮನಸ್ಸಿನ ಒಳ ಪದರಗಳು ತೆರೆದು
ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಆಕಾಶವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದು,
ನೆನಪಿನ ತುಣುಕು ತಾರೆಗಳು ಮಿನುಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿ ಸತತ.
ತತ್ಕಾಲದಲ್ಪ ಕ್ಷಿತಿಜವ ಹೊಕ್ಕ ಬಿಳಿ ಮೋಡಗಳ ಲಹರಿ
ತೇಲುತ್ತಲೇ ಬಾನಿನಾಳವ ಮುಚ್ಚುವ ಹುಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ
ಮಾಡುತ್ತದೆ ನಿತ್ಯ ನಿತ್ಯ.
ತನ್ನಿಂದಲೇ ಸಕಲ ಜೀವ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲುವುದೆಂಬ
ಸಡಗರದಲ್ಲಿ ಹೃದಯ ಮಿಡಿಯುವುದು
ಅಸಂಖ್ಯ ಪ್ರಾಣ ಜ್ಯೋತಿಗಳ ಹೊತ್ತಿಸಬಲ್ಲ.
ಒಂದು ಜೀವದ ಪ್ರಣತಿಯನು ಕಾಪಿಟ್ಟು.

ಹೇಳಬಯಸಿದ್ದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಲೀಸು ಹೇಳುವಂತಾಗಿ
ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಸಮತಟ್ಟಿನ ಹಾಸಲ್ಲಿ
ಮುಂಪರು ಹಿಡಿದು ಕಾಲ ನೂಕಿದ್ದ ನದಿ
ಇದ್ದಕಿದ್ದೊಲೆ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಧುಮುಕುವುದು ಜಲಪಾತವಾಗಿ,
ಬೆಳಕಿನೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು,
ಮರೆಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲ
ಸಿಕ್ಕುಗಳ ಬಿಡಿಸಿ, ಬಣ್ಣಗಳ ಹಾಯಿಸುವುದು ಗಾಳಿ ಸುಳಿದಾಡುವಲ್ಲಿ;
ಹರಿಸುವುದು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಜಡ ತಂತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಕಣ್ಮಿಟುಕುವಲ್ಲಿ;
ಹೊಗಿಸುವುದು ಗಾಜಿನ ಬುರುಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಝಗ್ಗನೆ ಬೆಳಕ;
ತಿರುಗಿಸುವುದು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣ, ಪಂಕ,
ನವ್ಯ ಕಾಲಚಕ್ರವ ಮನೋವೇಗಕ್ಕೆ ಸಮೀಪ.

ನಿಂತು ಚಿಂತಿಸದ ಈ ತುರ್ತು, ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಎದ್ದು
ಅದೇ ನೇರಕ್ಕೆ ಪಾತಾಳ ಮುಟ್ಟುವ ಆವೇಗ
ಕುಳಿತಲ್ಲಿ ಚಿಲುಮೆಯುಕ್ಕುವ ಒಳಮಾತು
ಇವೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲದ ಹೊತ್ತಲ್ಲೂ ತನಗೆ ಬೇಕು ಅಗತ್ಯ
ಕಾದಿಟ್ಟ ತನ್ನದೇ ಶೃತಿ ಹಿಡಿದ ಗಂಟಲು,
ಕಿವಿಯೊತ್ತುವ ಪುಪ್ಪುಸದ ಜೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಉಸಿರಿನಾಟ,
ಪ್ರಕೃತಕ್ಕೆ ಸ್ವಗತವಾಗುವ ಹೃದಯ ಗೀತ,
ಬೆರಳಾಡುವವರೆಗೂ ಮರಗಟ್ಟಿ, ತೆಪ್ಪಗೆ ಕುಳಿತ ವಾದ್ಯತಾಳ್ಮೆಯ ಸತ್ವ.

ಅಯ್ಯೋ, ಧಾತು ಪತನದ ಬಳಿಕ ಜಲಬಾಧೆಯ ತಗಾದೆ ಬಹಳ.
ವಿರಾಟ ಪರ್ವದಲಿ ಸಹಜ ಕಾಮೋದ್ರೇಕಕ್ಕೂ
ಅಜ್ಞಾತವಾಸದ ಸೆಡವು ಬಡಿದು,
ಉಚ್ಚೆ ಹುಯ್ಯುತ್ತ ಕೋಶ ಬರಿದಾಗಿಸುವ
ಸುಖವೇ ಬೃಹನ್ನಳೆಗೆ ಕಾಮತೃಪ್ತಿಯ ಸೂಕ್ತ ಪರ್ಯಾಯ.
ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ಹೇಳಿ, ಒಳದನಿಯು ಮೌನವ್ರತವ
ತಳೆದ ಬಳಿಕವೂ ಹೇಳುವ ಚಪಲ ಮುನ್ನುಗಿ, ನುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ
ರೂಢಿಬಲ ಮಾತ್ರದಿಂದ;
ಬಾಯಿ, ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆಗಳ ಹಿಗ್ಗಲಿಸಿ,

ನಿಟ್ಟುಸಿರು ತೇಕುತ್ತದೆ ;
ರಕ್ತಪರಿಚಲನೆಯು ಸದ್ದು ಎದೆ ಬಡಿತದಲಿ ದನಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ ಬಿಡದೆ.
ಮತ್ತೆ ರೇತ ಸಂಚಯುದವರೆಗೆ
ಹಗಲೂ, ರಾತ್ರಿ ಹಲವು ಹನ್ನೊಂದು ಸಲ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಗೆಂದೇ
ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಕ್ಷುದ್ರಾಂಗ ಜೋತ ಜನನೇಂದ್ರಿಯ.

—ಜಯಸುದರ್ಶನ

•
•
•

ಕಟ್ಟುಗೆ ಕಟ್ಟದಿರ್ಕೆ ಕಡಲಂ ಕಪಿಸಂತತಿ ವಾಮನಕ್ರಮಂ
ಮುಟ್ಟುಗೆ ಮುಟ್ಟದಿರ್ಕೆ ನಭಮಂ ಹರನಂ ನರನೊತ್ತಿ ಗಂಟಲಂ ।
ಮೆಟ್ಟುಗೆ ಮೆಟ್ಟದಿರ್ಕೆ ಕವಿಗಳ್ ಕೃತಿಬಂಧದೊಳಲ್ತೆ ಕಟ್ಟಿದರ್
ಮುಟ್ಟಿದರಿಕ್ಕಿ ಮೆಟ್ಟಿದರಿದೇನಳವಗ್ಗಳವೋ ಕವೀಂದ್ರರಾ ॥

—ನೇಮಿಚಂದ್ರ

ಕಣ್ಣು ಜಾಡ ಹಿಡಿದು

ಕಣ್ಣು ಜಾಡ ಹಿಡಿದು ಕರಗಿತು ಬೆವರು
ನಿನ್ನ ಸೆರಗ ನಾಚಿಕೆಯು ನಗೆ ಹೂ ನವಿರು
ಮೋಡಗಳ ಮಿಂಚಲ್ಲಿ ಮಾವುಗೊಂಚಲಿ
ಮರಳು ಕೆನೆ ಉಸಿರ ಗಾಳಿಬಲಿ.

ನಿನ್ನ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಆರಿ
ಕತ್ತಲೆ ಕೆನೆಗೂಡಿ ಬರಿ ತೆಸೆಯು ಮರುಳೆ
ಕರುಳ ಮೀಟಿ ಕಣ್ಣರೆಪ್ಪೆ ಕೆದಕಿ ಕರಿ ನೆರಳ ಮಾಲೆ.

ಕಾಲದನಿ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮೈ ಮೊಳೆತಂತೆ ನೆನಪು
ಪಾಚಿಗಟ್ಟಿದ ಜೀಕು ಒಡಲಲ್ಲಿ ಜಿಂಕೆತೇರು
ತೋಳ ಸೆರೆ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಬಿಲ್ಲು
ಮುಗುಳ ಬಗೆದ ಜಾಜಿಗೆ ಸೂರೆಯು ಜರಳು

ಕತ್ತಲು ಮಳೆಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಡಗು
ಚಂದಿರನ ನೆರಳ ಬರೆದು
ಮೊದಲ ಮಳೆಗೆ ನೆಲದ ಮೈ ಮರುಳೊ
ತುಟಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗು ಎದೆಯೆಲ್ಲ ಕೆಂಪು
ನಡೆಯೆಲ್ಲ ಮಾವು ಚಿಗುರೆ.

ಬೆಳ್ಳಿ ತಾರೆ ಬೆರೆತಾವು ಮೈ ತುಂಬ
ಹಗಲು ಕಳೆದು ಕಣ್ಣು ಮೂಡಿದಾವು ಸೆರಗ ತುಂಬ
ನೀರ ಅಲೆಯು ಹೂವಾದೆ, ಸೂರುಗಾಳಿಯು ಹೊಳೆವಾದೆ
ಬೇವು ಮರದ ಗಿಣಿಯಾದೆ ನೀನಿಲ್ಲದೆ.

—ಡಿ. ವಿ. ರಾಜಶೇಖರ

ಇಣುಕು—ನೋಟ

ನನ್ನ ನಾ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ—
ಆತ್ಮ ವಿಮರ್ಶೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಇಷ್ಟು ನಿದ್ದೆ ಕೆಡಿಸುತ್ತೆ ಅಂದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ !

ಆ-ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕವಡಿದ ಮನಸೆಲ್ಲ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿ
ತಲೆ ತುಂಬ ನೆರೆ ಬಂದಂತಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಿ ಬುರುಗು ನೊರೆ-
ಕಿರೀಟ ಕಂಡಂತಾಗಿ ಹಿಮಾಲಯದ ಬೆಳ್ಳಿ ಟೊಪ್ಪಿಗೆ
ನನ್ನ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟೇ ತಿಂದಂತಾಗಿ ನಿಂತ ನಿಂತಲ್ಲೇ-
ಶುರುವಾಯ್ತು ಮುಗಿಯದ ಬಿಕ್ಕಳಿಕೆ !

ಯಾಕಿಷ್ಟು ಸಂಕೀರ್ಣ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪ ?
ಸಾಕಷ್ಟು ಸವಾಲಿದ್ದಿತ್ತು ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ...
ಶೇಷ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವೇಷ ಧರಿಸಿ
ಸೀಳುದಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಧುತ್ತೆಂದು ಎದುರಾಗಿ ಭಯತರಿಸಿ
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕರೂ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದು
ಎಂದೆಂದಿನದೋ ಅಂಜಿಕೆಯೆಲ್ಲ ಇಂದು ಹುರಿಗಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ಹೊರಳಿದೆ ರಾಜಮಾರ್ಗಗಳು ಮರೆಯಾದವು
ಕರಾಳ ಗುಹೆಗಳು ತೆರವಾದವು ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮೆಟ್ಟಿಲು
ಇಳಿದೆ ನಡೆದೆ ಎತ್ತೆತ್ತಲೋ ಸಾಗಿ ಕತ್ತಲಲ್ಲೇ ತಡಕಾಡಿ
ಭೀತರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಉದ್ವಿಗ್ನ ಕುಲುಮೆಯಲ್ಲಿ
ಬದುಕಿನ ಜೀಕಿಗಾಗಿ ಹಾತೊರೆದು ದಾರಿದೀಪ ಕಾಣದೆ
ತಿರುಗಿದಲ್ಲೇ ತಿರುಗಿ ನೊಂದು ಮುದುಡಿಕೊಂಡು
ಬಸವನ ಹುಳುವಾದೆ ಎಷ್ಟೋ ಇರುಳು ಉರುಳಿ
ಅದೆಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಹಗಲು ಅರಳಿ ನಿಸ್ತೇಜನಾದವನು
ಸುಳಿಗಾಳಿ ಹೀರಿ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಗೆಲುವಿನ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನುಸುಳಿ
ಮತ್ತೆ ಎದ್ದೆ ಸೇತುವೆ ನೆಗೆದೆ ಬೇಲಿ ದಾಟಿದೆ
ಕಣಿವೆ ಇಳಿದೆ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಓಡಿದೆ ಪ್ರಪಾತದಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿದೆ
ಬೆಟ್ಟ ಹತ್ತಿದೆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಈಜಿದೆ
ಈಜುತ್ತಾ ಈಜುತ್ತಾ ದಣಿದೆ....ಇನ್ನೂ ಈಜುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ-ದಡಸಿಗದೆ !

—ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ

ದೋಣಿಯ ಹಾಡು

ನನ್ನೆದೆಯ ಬನದಲ್ಲಿ
ಹೂ ಬಳ್ಳಿಗಳ ತಳ್ಳಿ
ನದಿಯೊಂದು ಹರಿಯುತಿತ್ತು,
ಶಿವಗಂಗೆ ತುಂಗೆ
ಕಾವೇರಿ ಕೃಷ್ಣೆ
ಏನೊ ಅದರ ಹೆಸರು ?

ಗಿಡದ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಅರಳಿ ನಕ್ಕವು
ಗಿರಿಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ
ರೋಮಾಂಚನ.
ಹರಿವ ನದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ
ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲ
ಎಲೆಯ ಉಲ್ಲಾಸಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲ

ತುಂಬಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಯ ತುಂಬ,
ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸುತ್ತ ಬಂತು,
ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಹಾಡ ಹೊತ್ತ ದೋಣಿ.
ಅಲೆಯ ತಲ್ಲಣದಲ್ಲಿ ನದಿಯ ನಗೆ ಏರಿತ್ತು
ಬಳ್ಳಿಗಳ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಬೆಳದಿಂಗಳು.

ಎದೆಯ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಎಚ್ಚರವಾದವು
ಹಾಡಿನ ಮೋಡಿಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ
ನಾಡಿನ ಜನಗಳು ಹುಚ್ಚರಾದರು
ಕತ್ತಲೆ ಕಳೆದು ಬೆಳಕಾಗಿ

ಎಲ್ಲೊ
ಭೂಲೋಕದಲಿ
ಯಾವ ಮೂಲೆಯ ಒಳಗೊ
ರಣವಾದ್ಯ ಮೊಳಗುತಿತ್ತು
ಮರಮರದ ಮೇಲೆಲ್ಲ ನೋವು ಕೂಗುತ್ತಿತ್ತು
ಸತ್ತವರ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಪ್ರೇತವಾಗಿ

ಮದ್ದುಗುಂಡಿನ ಹೊಗೆಯು ಹಬ್ಬಿಸಿದ ಧಗೆಯಲ್ಲಿ
ಮುಡಿದ ಮಲ್ಲಿಗೆಂಪೆಲ್ಲ ಬಾಡಿಹೋದೊ
ಕುಣಿವ ಕಾಲಿನ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತಲ್ಲೊ
ಹಾಡುಗಳು ನೀರಿನಲಿ ಚೆಲ್ಲಿಹೋದೊ

ಚೂರು ಚೂರಾಗಿತ್ತು ದೋಣಿ
ಮುರಿದು ಬಿದ್ದವು ಎಲ್ಲ ಕನಸು
ಹೇಳಲಾಗದ ಗೋಳಿನಲ್ಲಿ
ಬಾಳು ಬಿದ್ದಿತ್ತು.

ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಂದೊ ಹೆಣ
ಮೇಲಾಡುತಿದ್ದೊ ಹಾವು
ನಕ್ಕ ಚುಕ್ಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲಾಗಿದ್ದೊ
ಎಷ್ಟೊ ಈ ಸಲದ ಸಾವು ?

ಮುರಿದ ಮನ ಇರಿದ ಎದೆ
ಕತ್ತಲೆಯು ಮುತ್ತಿರುವ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ
ನನ್ನ ಒಲವಿನ ಹೂವ ಕಂಡಿರೇನು ?
ಈ ಮಣ್ಣಿನಲಿ ಮಿಂಚಿ ಆನಂದವನು ಹಂಚಿ
ಮರೆಯಾದ ದನಿಯನ್ನು ಕಂಡಿರೇನು ?

ನೆಲದ ನಗೆಯನು ನುಂಗಿ
ಹಾವುಗಳ ಹರಿದಾಟ
ಮೆಳೆ ಪೊದರುಗಳ ತುಂಬ
ಗಾಢಮೌನ.
ನೆತ್ತಿಯನು ಎತ್ತಿದರೆ
ಹತ್ತಿ ಉರಿಯುವ ಮುಗಿಲು
ನನ್ನೆದೆಯ ನದಿ ಬತ್ತಿ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು.
ಉರಿದ ಹೂ ಬಳ್ಳಿಗಳ
ಬೂದಿ ಸುರಿದಿತ್ತು

—ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ.

ಹೊಕ್ಕ ಹೊಸ ಕಾಡಲ್ಲಿ

ಕೊನೆಗೆ
ಹೇಗೆ ಕರಗಿದೆ ಜಾಣ ?
ಅಲ್ಲಿ ಸಹ ಕೊರಗುತ್ತ
ನರಳಿನಾಳದ ನೇಣ
ಕಿತ್ತಿಟ್ಟೆಯು ?

ಎಳೆಎಳೆಯು ಸುಳಿಯು
ಸಣ್ಣ ತಣ್ಣನೆ ಬಳ್ಳಿ
ತುಸು ಬಿಸಿಗೆ
ಸುಸೂಕ್ಷ್ಮ
ಬೆಚ್ಚಗೆ
ಬೆಚ್ಚಿ
ಕ್ಷಣ, ಅರೆಕ್ಷಣ, ಕಿರುಕ್ಷಣಗಳೊಳಗೆ
ಮೆಲುಮೆಲ್ಲಗೆ
ಅರಳರಳಿ ನಿಂತ ಮಲ್ಲಿಗೆ–
ಕಣೆಯು ಕಾಣೆಯು ? ಕಂಡು
ಮತ್ತಿನ ನೆಲೆಯು ಹುಲುಮಾನಿಸರು ಸಹಜ ಕೊಟ್ಟು
ಕೊಳ್ಳುವ ಆಟ : ಒಟ್ಟಿಗೆ
ಸಾಗಿ ಸಮಸಮವಾಗಿ
ಒಂದೆ ಸಮ ಬಂದೆಯಾದರು ಮುಂದೆ
ಹಾದಿಯು ತುಂಬ
ತುಂಬಿ ಜನ ಚೆಲ್ಲಿ
ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ
ಕಂಡಲ್ಲಿ ಗುಂಡು–ಅಗೊ ಅಯ್ಯೊ
ಕೆಂಡ ಸುರಿಯಿತು ಸುತ್ತ
ಮಂಡಲ ಬರೆದು ಕೆರಳಿ

ಕಟ್ಟಕಡೆ ದನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುಗಟ್ಟಿ ಅಕ್ಕರೆ
ನಕ್ಕ ನೋವಿನ ಆಳತೆ ಇಡಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕರೆ

ತಿಳಿಯುಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ ; (ಒಳ
ಗಿಳಿಯು ಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ, ಪಂಜರದೊಳಗೆ
ನರಳಿ) ತಿಳಿತಿಳಿಯು ಹೊಳೆ
ಹೀಗೆ
ಬೆಳ್ಳೂರೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿದೆಯು ?
ಜೋಡಿ ಬಿಸ ಬಿಸುಗೆಯೇ ಕೂಡಿ ಹೆದ್ದೊರೆ ಹಾಡು
ಹೊಮ್ಮುತಿರಲಿಲ್ಲವೆ ? ಇರಲಿ :

ಹೊಕ್ಕ ಹೊಸ ಕಾಡಲ್ಲಿ
ಹಳೆ ಶರತ್
ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಡದಿರಲಿ. ಅದೂ
ಬನದ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಮನದ
ಮರುದಿನದ ಬಿರುಬಿಸಿಲು ಕಳೆಗಟ್ಟಲಿ.

—ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ

*

*

*

ಯಾವ ಮಗ್ಗ ಇದು ! ಯಾರು ನೇಯುವರೊ, ಕಾಣದಲ್ಲ ಲಾಳಿ
ಕನಸಿನಿಂದ ಎಚ್ಚರದ ದಡಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸೊಗದ ದಾಳಿ !
ದಿನವು ಹಡಗುಗಳು ಬಂದು ತಂಗುವುವು ಈ ತೆಂಗು ತೀರದಲ್ಲಿ
ಏನು ಬರುವುವೋ, ಎಷ್ಟು ಬರುವುವೋ, ಹೇಗೆ ಬರುವುವೋ, ನಿಲುವು
ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ.

—ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಹಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ನಾನು

ಇರುಳು ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿದಾಗ ಹಗಲು ಎದೆ ಬಿಚ್ಚಿದಾಗ
ಕಾಣದೂರಿನ ಹಕ್ಕಿ ಕನಸು
ಸದಾ
ಬೆದರಿಸುವ ನನಸು.
ನೋಟಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದ ಕಪ್ಪು
ಎಣಿಕೆ ಸಿಗದಷ್ಟು ರೆಕ್ಕೆ ಇದರದ್ದು
ಮಿದುಳನ್ನು ಕುಕ್ಕಿ ಪದರವೆಣಿಸುವ
ಕೊಕ್ಕು ತಾಯ ಗರ್ಭಕ್ಕಿಳಿದು
ನನ್ನ ಜೊತೆಗೇ ಬೆಳೆದದ್ದು.
ಅಳಿಸಲಾಗದ ಕನಸಿಗೆ ಅಂಜಿ
ವಯಸಿನುದ್ದಕ್ಕೆ
ಬೆಳಗು ಸಂಜೆಗೆ ಬೆನ್ನು ತಿರುವಿ
ನಿಮಿಷಗಳ ಕೊಂದು ನನ್ನ ಜತೆಗೇ
ಬೀಸು ಗಾಳಿಗೆ ಬಾಳನ್ನು ತೂರಿ
ಜಳ್ಳಾಗಿ ಹಾರಿ ನೆಲೆದಪ್ಪಿದೆ.
ಮರೆಯಬಯಸಿದಾಗ ಹಕ್ಕಿ
ನಾನೇ ಆಗಿ
ನನಗೆ ನಾನೇ ಮರೆಯಾಗಿ
ಹುಡುಕತೊಡಗಿದೆ.
ನೀ ಬಂದೆ.
ಹೃದಯವನೆ ಬಗೆದು ಬದುಕ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು
ನಿಂತಾಗ ಮುಂದೆ
ಎದೆಯಗೂಡಲ್ಲಿ ಆ ಹಕ್ಕಿ ಕಂಡೆ.
ಮೃದುವಾಗಿ ಕಂಡು
ಮೈ ಸವರಿದೆ.
ನನಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಈಗ ಸ್ನೇಹ
ಮೊಳೆತಿದೆ.

—ಎನ್. ವಿ. ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ

ಬೀದಿ ಬದಿಯ ಪದ್ಯಗಳು

-೧-

ನಿನ್ನವ್ವ ಹೆಣೆದ
ಚಿತ್ತಾರದ ತೊಟ್ಟಿಲು
ನಿನಗಲ್ಲ ಮಗುವೆ.
ಮರದ ನೆರಳಲ್ಲಿ
ತೇಪೆಯ ಜೋಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ತಂಪಾಗಿ ನೀ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ
ಬಂಗ್ಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ
ಅವನ್ನು ಹೆಣೆದು
ಮಾರಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುತ್ತಾಳೆ
ತಾಯಿ.

-೨-

ಹದಿನಾರು ಹರೆಯದ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು
ತಂತಿ ಮೇಲಿನ ಕೋಲ ತುದಿಯಲ್ಲಿ
ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಾಗ
ಕಣ್ಣು ಬಾಯಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ
ಕೈ ತಟ್ಟುವ ಜನರು.
ಜಗ್ರೆಂದು ಇಳಿದವಳ ಮಡಲಿಗೆ
ಬಿದ್ದ ಪುಡಿಗಾಸು ಎಣಿಸುವಾಗ
ಅವಳ ಬತ್ತಿದ ಮೊಲೆ ಜಗ್ಗುವ ಕೈಗೂಸು.
ಆಟ ಮುಗಿದಾಗ
ಹತ್ತು ದಿಕ್ಕು ಚದುರಿದ ಜನರಲ್ಲಿ
ಒಬ್ಬರೂ ಅದರೆಡೆಗೆ
ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ.

-೩-

ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ
ನೆತ್ತರ ಜಿವರಲ್ಲಿ

ತೇಕುತ್ತಾ ಗಾಡಿ ಎಳೆಯುತ್ತಾ
ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದ
ಹೆಣ್ಣು ಕಣ್ಣುಗಳ ತುಂಬ

ರಸ್ತೆಯ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ
ಬೃಹತ್ ಪೋಸ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ
ಮೈ ತುಂಬಿ ಎದೆ ಜಿಲ್ಲೆನುವ
ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಅರೆನಗ್ನವಾಗಿ
ಮಾದಕವಾಗಿ
ಕರೆಯುವ ಚಿತ್ರ

- ೪ -

ಬರಗಾಲವೆಂಬುದು ಬರಲಾರದು ಮಗಳೆ
ಬತ್ತಿದೆದೆ ತುಂಬ ಆಸೆಗೆ ಬರಗಾಲ
ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಮಗಳೆ.
ಈ ಬೀದಿ ಬದಿಯಿಂದ ಪೋಲೀಸು
ಓಡಿಸನೆಂಬ ಆಸೆ
ಮುಂಜಾನೆ ಸಂಜೆ ಊಟದ ಆಸೆ
ಬಂಗ್ಲೆಯ ಯಜಮಾನಿ ಉಟ್ಟು
ಹರಿದ ಸೀರೆಯ ಆಸೆ
ಕದ್ದು ಬೀಡಿ ಕುಡಿವ ಮಗನಿಗೆ
ಕೂಡಿ ಕಳೆಯಲು ಕಲಿಸುವ ಆಸೆ
ಮಗಳ ಹರೆಯ ಹಲವು ಹದ್ದುಗಳ
ಕಣ್ಣು ಸೆಳೆಯದ ಆಸೆ
ಇಂದಾದರೂ ಗಂಡ ಕುಡಿಯದೇ
ಬರಲೆನ್ನುವ ಆಸೆ
ಬತ್ತಿದೆದೆ ತುಂಬ ಆಸೆಗೆ ಬರಗಾಲ
ಬರಲಾರದು ಮಗಳೇ
ಬರಲಾರದು ಮಗಳೇ.

—ಎ. ಆರ್. ಪ್ರತಿಭಾ

ನಗಲಾರದ ಮಕ್ಕಳು

ನಗುವ ಡೇರೆ ಒಡಲೆ ಉರಿವ ಗುಲಾಬಿ
ತುಂಬಿ ಹರಿವ ವಾರಿಧಿ ನಗರಯಾಮಿನಿ

ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯು ಮಕ್ಕಳು, ನಗಲಾರದ ಮಕ್ಕಳು

ಮೇಲಿಂದ ಜಾರಿದವರು ಹಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದವರು
ತುಳಿತದಲ್ಲಿ ನರಳಿದವರು ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿ ಸತ್ತವರು
ಧಗಧಗಧಗ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ತಪತಪತಪ ಬಿದ್ದರು
ಅರ್ಧಸುಟ್ಟು ನರಳುವವರು ಪೂರ್ತಿಬೆಂದು ಹೋದವರು
ಅಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕರಕಲಾದ ನಗುಗಳು

ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯು ಮಕ್ಕಳು, ನಗಲಾರದ ಮಕ್ಕಳು

ಬಲಕೆ ಹಾರಿದರೆ ಗತಿಕಾಣದ ಹಳ್ಳ
ಎಡಕೆ ಓಡಿದರೆ ಮೇಲೇರದ ದಿಬ್ಬ
ಹಿಂದೆ ಸರಿದಾಡಿದರೆ ಒಳಗೆಳೆಯುವ ಕೆಸರು
ಮುಂದೆ ಮುಗ್ಗರಿಸಿದರೆ ಪೆಟ್ರೋಲಿನ ಗೋಡೆ
ಸಂತಾಪದ ಸುದ್ದಿಗೆ ಪ್ರಜಾಸುರರ ಅಕ್ಷತೆ

ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯು ಮಕ್ಕಳು, ನಗಲಾರದ ಮಕ್ಕಳು

ನಗುವ-ಚಿತೆ ನೋಡದಂತೆ ಹಗಲು ದೂರ ಸರಿಯಿತು
ದಡಾರ-ಮುಖಡಂಬರ ಇಣಕಿ ಇಣಕಿ ನೋಡಿತು
ಕೇಳಿದವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ, 'ಸಾವು ದಾರಿ ತಪ್ಪಿತು!'
ಕುರುಡು ಬೆಳಕು ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಟವೆ ಕರ್ತವ್ಯವಾಯಿತು
ಸತ್ತವರ ಧನಕನಕ ಸಮವಸ್ತ್ರವ ಸೇರಿತು

ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯು ಮಕ್ಕಳು, ನಗಲಾರದ ಮಕ್ಕಳು

ಆನೆಗಳ ಆಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೇಕೆಹಾಕಿ ನಕ್ಕವರು
ಹುಲಿಗಳ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ಕೂತವರು

ಉಯ್ಯಾಲೆಯ ಬೆರಗನ್ನು ಬಾಯಗಲಿಸಿ ಕಂಡವರು
ಕೋಡಂಗಿಯ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ಚಪ್ಪಾಳೆಯ ತಟ್ಟಿದವರು
ಗೆದ್ದೆವೆಂದು ಬಂದವರು ಬೆಂಕಿಯುಂಡೆಯಾದರು

ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳು, ನಗಲಾರದ ಮಕ್ಕಳು

ಬದುಕಿನ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಕ್ಕವರು
ಸಾಲದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವ ಕೊಟ್ಟವರು
ಕಾವಲಿಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಉಲ್ಲಾಸವ ತಂದವರು
ಕಾಣದ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದುಮಾತಾಡಿದವರು
ಬೆಳ್ಳಿನಗೆ ಚೆಲ್ಲಿದವರು ಬೆಂಕಿ ನೆನಪಾದರು

ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳು, ನಗಲಾರದ ಮಕ್ಕಳು

ಕುಡಿಯಲು ಹಾಲಿಲ್ಲದೆ ಮಲಗಲು ಮನೆಯಿಲ್ಲದೆ
ಆಡಲು ಬಯಲಿಲ್ಲದೆ ನೋಡಲು ಹಸುರಿಲ್ಲದೆ
ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮೊಗಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿವರ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲಿ
ಚಪ್ಪಲಿಗಳ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುಪಾಲರ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ
ನಾಳೆ ನೋವು ಕಾಣದವರು ಭಾಗ್ಯವಂತರು

ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳು, ನಗಲಾರದ ಮಕ್ಕಳು

ಹಾಳು ಬಾವಿ ಪಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಒಂದು ಕಲ್ಲು
ಜೋತಾಡುವ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗುಲಾದ ಉಸಿರು
ಹರಿದಾಡುವ ನಾಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಡಲಾಟದ ಧೂಳು
ಪರಿತಪಿಸುವ ಕಡಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊಳೆತ ಹಳೆಯ ನೆನಪು
ಅರಳೀತು ನಾಳೆನಗರ ಏನು ನಡೆಯುದಿದ್ದ ಹಾಗೆ

ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳು, ನಗಲಾರವ ಮಕ್ಕಳು

—ಚಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಜು

ಕ್ಷೇತ್ರ

ಗ್ರೀಷ್ಮ ಹೇಮಂತ ಶಿಶಿರ ವಸಂತ ಶರದ್ವರ್ಷಗಳ ತೆಕ್ಕೆಗೊಗ್ಗಿದ
ಗೋಸುಂಬೆಯಾಟ : ಕಾಮಕೇಳಿ.

ಮೈನೆರೆವ ವೇಳೆ : ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕಾಪಾಲಾಗಿ
ಗೆಲ್ಲಿಕೊಳ್ಳುವ ಗೆಲ್ಲಿಕೊಂಡುದರ ಕೊಂದು ಸತ್ತು
ಸಾಯದ ಫಾಸಿಲ್ಲುಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾದ.

ಆಕಾಶದಾಚೆ ಆಯ್ಕೆಯು ಕ್ಷೇತ್ರ.

ಮಣ್ಣುವಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವರ್ಣ.
ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಲ್ಲದೆ
ನೀರು ಬೆಂಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತ
ಉಳಿದಿದ್ದು : ಅರ್ಧವರ್ತುಲದ ಅಗ್ನಿಸ್ಥಾಲಿ.
ಹೆರಾಕ್ಲಿಟಸನ ತಾಳೆಯಾಗದ ಜೀವವಿಮಾ ಲೆಕ್ಕ.

ಹುಯ್ಲಿಡುವ ಈ ಪಾಪ
ಊರ್ವಶಿಯು ಆಯ್ಕೆ ಪುರೂರವನ ಆಶೆಗಳಿಂದ ಅನಾಥ
ಬದುಕನೆದುರಿಸಿ—ಆದಿಯ ಜಾತಕಕ್ಕು ತನ್ನ ಜಾತಕಕ್ಕು
ಅಂತ್ಯದ ಜನಿತ್ವಕ್ಕು ಎಲ್ಲಕ್ಕು—ಎದುರಿಸಿ
ಬದುಕಲು ಉಂಟೆ ಹಕ್ಕು ?

ಓ ! ಬುದ್ಧ ! ದುಃಖಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಯಾವುದು ?

ಮನಸೋರೇತದ ಫಲದಾಯ್ಕೆಗವಕಾಶ ಶೂನ್ಯ :
ಕರ್ಮಣ್ಯೇ ವಾಧಿಕಾರಸ್ತೆ ಮಾ ಫಲೇಷು ಕದಾಚನ.

ಮೊಳೆತು ಉಳಿದದ್ದು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬದುಕನೆದುರಿಸುವ
ಬದುಕು ಕರ್ಮ.

ಒಣಹಣತೆ : ಅಗ್ನಿವರ್ಣಕ್ಕೆ ಚರಮಗೀತೆ.
ಬರಡು ಕಾಸರದಲ್ಲಿ ಭ್ರೂಣ
ಬಿಂಬ.

—ಕೆ. ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ

ಈ ಪರಿಯ ಬೋಧೆ

ನಿಮಗೆ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ

ಬಾಯಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ ; ಕಿವಿಯಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ
ಕೈಯಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ, ಕಾಲಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ
ಕಣ್ಣಿನ ಬೆಲೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ, ಕಿವಿಯಬೆಲೆಯೇನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೆ
ಕೈಯ ಬೆಲೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತೆ ಕಾಲಬೆಲೆಯೇನೆಂದು ಹೊಳೆಯುತ್ತೆ
ಕುರುಡನ ಪಾಡು ತಿಳಿಯುತ್ತೆ ಮೂಗನ ಪಾಂಗು ತಿಳಿಯುತ್ತೆ
ಕಿವುಡನ ಕೋಟಲೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ ಹೆಳವನ ಹಾಳು ಜೀವನ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ.
ಕುಂಟನ ಸಂಕಟ ಪದರು ಬಿಚ್ಚುತ್ತೆ

ಅಂಗವಿಕಲನ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಬೆಲೆಯರಿತು ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ
ಬುದ್ಧಿವಂತರ ಬಲ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ ಬುದ್ಧಿವಿಕಲರ ದುರಂತ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ
ನಿಮಗೆ ಹೃದಯವಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ ಹೃದಯದ ಬೆಲೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ
ಹೃದ್ಯಭಾವದ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತೆ
ಹೃದಯವಂತಿಕೆಯ ಹೃದ್ಯಭಾವವನರಿತು ನಾನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ
ಸ್ಪರ್ಶದ ಮಹತ್ವಮನನವಾಗುತ್ತೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯನ ಹಾಡು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ
ಬದುಕಿನ ಬವಣೆ ಕುಣಿಯುತ್ತೆ ಜೀವದ ಫಲಕು ನಿಲುಕತ್ತೆ
ಹೆಣವಾಗಿಸುವುದೇ-ಯಾ-ಹೆಣವಾಗುವುದೇ ಪರಮಾಪ್ತ ಇಷ್ಟ
ಏಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ.
ಹೀಗೆ ಅಂಗಾಂಗ-ಅನ್ಯಾಂಗವಿಲ್ಲದವರಪರಕಾಯ
ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಾದಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ...

ಎಲ್ಲವೂ ಇದ್ದರೇನಂತೆ ನಾದಿಕೊಂಡು ಹದಗೊಳ್ಳದ ಮೇಲೆ
ಹೀಗೆ ಆಗಾಗ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೀಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಯಾವನೇ ಮನುಷ್ಯ ಇದೆಯೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರೆ
ಇಲ್ಲವೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ.
ಇಲ್ಲನೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.

ನಾನೂ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಹೃದಯ ಸ್ಪಂಧನವಾಗುತ್ತೆ.

ನೀವೂ ಯೋಚಿಸಿರಿ ಹೃದಯ ಸ್ಥಂಭನವಾಗಬಹುದು.
ಘಾಬರಿಯಾಗದಿರಿ ಏಕೆಂದರೆ
ಸುತ್ತ ಬದುಕ ಬಗೆಯ ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತೆ
ಬಹಳ ಬಹಳ ಹೃದಯಗಳ ರೋಗಗಳಿಗೆ
ಸ್ಥಂಭನ ಆಗತ್ಯವಿದೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ

—ಯು. ಎಸ್. ಶ್ರೀಧರಆರಾಧ್ಯ

*
*
*

ಮಾತು ಮಾತು ಮಥಿಸಿ ಬಂದ ನಾದದ ನವನೀತಾ
ಹಿಗ್ಗಬೀರಿ ಹಿಗ್ಗಲಿತ್ತು ತನ್ನ ತಾನೆ ಪ್ರೀತಾ
ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲ ಬರಿಯ ಭಾವಗೀತಾ

—ಬೇಂದ್ರೆ

ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡು

ಅಯ್ಯಾ, ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡುವಾಗ ಎಗ್ಗರಾಜಕಾರಣಿ
ಅತ್ಯುಗ್ರದೀನದಲಿತೋದ್ಧಾರಕ ಹರಿಕಥೆದಾಸ ಚಿಂತಕ,
ಹೆಗ್ಗಣ ಪುಢಾರಿ, ಸಚ್ಛೀಲ ನಗ್ನ ಮಂತ್ರಿಮಹಾಕ್ಷಯ
ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬೆರಳಿಟ್ಟು ಬಡಬಡಿಸ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ.
ಮೆದುಳಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಮನಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ; ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರೋಟೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ
ಹೀಚಿನಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವ ನಚಿಕೇತಸ್ಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಮುರುಟಿ ಬೀಳುವ ರೆಂಬೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ,
ಹುಳು ಬಿದ್ದ ಕಾಯಾಗದೇ ಇರುವ ಹಿಹಿಹಿಹೀ ಹಣ್ಣುಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಮಾತಾಡುವುದಿಲ್ಲ-ಅಥವಾ
ಯಂತ್ರಗಳ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಕೆ ಮಾತಾಡಬೇಕು ?
ಪೆಟ್ರೋಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಡೀಸಲಿನ ಬಗ್ಗೆ
ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಏರು ಪೇರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ-
ಅದು ಹೇರುವ ಹೊರುವ ಸರಕಿನ ಬಗ್ಗೆ
ಅದು ಇಡುವ ಓಟಿನ ಅಮೂರ್ತ ಮೊಟ್ಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಮಾತಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬಹುದು-ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಲಗ್ಗೆ.

ಖರ್ಚಾಗುವುದೇನು-ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಮಾತು
ಮಾತು ಹೊಕ್ಕುಳಬಳ್ಳಿ ಸಂಪರ್ಕ
ತಪ್ಪಿ ಮೊಳಗುವ ವೈಖರಿಯ ವಾಗ್ವಿಕಾರಕ್ಕೆ
ಮೂಕಳು ಸರಸ್ವತಿ. ಶ್ರೀಕಾರೂಕಡ ಬರೆಯದ ಸ್ಲೇಟು
ಹೊತ್ತು ತಿರುಗುತ್ತಿವೆ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ.
ಮನಸ್ಸು ಸತ್ತವರ ಸತ್ತಮುರ
ಬೇರೂ ಬೇರೂ ಕೊಳೆವ ಕಡ್ಡಿ ; ಹಡಸನಾತ,
ಅಮೃತವೇ ವಿಷವಾಗುವಂಥ ಮೂರ್ತ.
ಬತ್ತಲಾರದ ಗಂಗೆಗೆಂಥೆ ಕುತ್ತಿದು, ನೋಡಿ.
ಅದೇ ಪಾತ್ರ, ಥಾಟಿ ಋತು ಋತುವಿಗು ಅದೇ
ಭಂಗಿ ; ಹೊಸನೀರು ಬಂದರು ಅದೇ ಪುರಾತಗದಮಲು

ರಂಗೂ ಅದೇ ಅದೇ ನಾಟ್ಯಾರಂಗ

ಹಿಮಾಲಯವೇ ಕರಗಿ ಕೆಳಗಿಳಿವ ವರ್ಷದ ತೊಡಕು
ನೀರೇನೊ ಭರಪೂರ ; ಸಿಕ್ಕರವರ
ಮುಳುಗಿಸುವ ಸಾಯಿಸುವ, ಕೊಳೆಸಿ ಹೊರಗೆಸೆಯುವ ಶರಾರತ್ತು ;
ಕಾಲುವೆಯು ತೋಡಿ ಗದ್ದೆಗೆ ಹಾಯಿಸಿ

ಮೊಳೆಯಿಸುವ ಚಿಗುರಿಸುವ, ಗೆಲ್ಲುಗೆಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗೆಲವೂರಿ
ಹಣ್ಣಾಗಿ ಗೆಲ್ಲಿಸುವ ನಿಧಾನ ದುಡಿಮೆ
ಜಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ; ವಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ತುತ್ತಿನ ಕುತ್ತ
ಯಂತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ.

ಹೊಸ ಬೇಸಿಗೆಯ ಕಠೋರವ್ರತವ ಕಾಯುತ್ತೇನೆ,
ಕಾಯಲಾರದೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೊಸಕಟಾವು ?
ಬತ್ತಿ ಬರಡಾಗಿ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟ ಗಂಗೆಯ ತಳಕ್ಕೆ
ಕಾದು ಕೂರುತ್ತೇನೆ ಮೂಕ ವಿಕಟ.

—ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ

ಅರಿವಿನಾಳದ ಭಾವ ಕಲ್ಪನೆಯುದಾತ್ತತೆಗೆ
ಜೀವದುಸಿರಾಡಿಸುವ ಸ್ಫೂರ್ತಿಕನ್ನೆ !
ನಿನ್ನ ದರ್ಶನಫಲಕೆ ಸ್ಪರ್ಶನದ ಚೇತನೆಗೆ
ದೇಹ ರೋಮಾಂಚಿತವು ಎಡೆಯು ರನ್ನೆ !

ಹೂ ತಳೆದ ಬಳ್ಳಿಗೊನೆ ನೇನೇಪ ಅರಳಿಯೆಲೆ
ಗಾಳಿಯೂದಲು ತಾನೆ ಪಟಪಟಿಸುವಂತೆ,
ನಿನ್ನ ಬರವಿಗೆ ಹೃದಯವೀಣೆತಂತಿಗಳೆಲ್ಲ
ಮಿಡಿದು ನುಡಿಗೊಳ್ಳುವವು ಎಂದಿನಂತೆ !

—ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿ

ಜಾಹಿರಾತುಗಳು

'ಅಂಕಣ'ದ ಮನವಿಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ವಿಶೇಷಾಂಕಕ್ಕೆ ಜಾಹಿರಾತನ್ನು ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ 'ಅಂಕಣ' ಕೃತಜ್ಞವಾಗಿದೆ.

—ಅಂಕಣ

ಹಾರ್ದಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಒಬ್ಬ ಹಿತೈಷಿ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಹಾರ್ದಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ವಿ. ಬಿ. ಬೇಕರಿ

ಸಜ್ಜನರಾವ್ ಸರ್ಕಲ್, ಬೆಂಗಳೂರು-560 004

ಓದಿರಿ

○

ಶೂದ್ರ

ಮಾಸಿಕ

ಸುದ್ದಗುಂಟೇಪಾಳ್ಯ, ಡಿ. ಆರ್. ಕಾಲೇಜ್ ಅಂಚೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 029

ಸಾಕ್ಷಿ

ತ್ರೈಮಾಸಿಕ

460/ಎ, 6ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಏಳನೇಬ್ಲಾಕ್ (ಪಶ್ಚಿಮ), ಜಯನಗರ,

ಬೆಂಗಳೂರು-560 082

ಋಜುವಾತು

ತ್ರೈಮಾಸಿಕ

43/48 ಮಹಡಿ, 7ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ವಸಂತನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 052

ನುಡಿ ಮುದ್ರಣ

ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-4

ಸ್ಥಾಯಿನಿಧಿ ಮನವಿ

ಪ್ರಿಯರೆ,

‘ಆಲೋಕ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿ ಈಗ ‘ಅಂಕಣ’ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕಿರು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹತ್ತು ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಓದಿದ್ದೀರಿ ಅಲ್ಲವೆ? ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿರುವ ಬರಹಗಳಿಗೆ, ವಾಗ್ವಾದಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು.

ಇಂಥ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬಯಸುವುದೆಂಬ ಮಾತು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಚಂದಾದಾರರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಉಳಿಯುವುದು, ಬೆಳೆಯುವುದು ಕಷ್ಟದ ಮಾತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀಗ “ಒಂದು ಯೋಜನೆ”ಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಈ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ವಿವರ ಕೆಳಗಿದೆ.

ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ನೆರವಾಗುವ “ಸ್ಥಾಯಿನಿಧಿ”ಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಹಿತೈಷಿಗಳು “ಒಂದುನೂರು ರೂಪಾಯಿ”ಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಸ್ಥಾಯಿನಿಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಬೇಡವೆನಿಸಿದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮೊದಲು ತಿಳಿಸಿ ಆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಪಡೆಯಲೂಬಹುದು.

ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ನೆರವನ್ನು ನಾವು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ. ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬೇಗನೆ ಬಯಸಬಹುದಲ್ಲವೆ?

ಹಣವನ್ನು “ಕ್ರಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಚೆಕ್” ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಚೆಕ್ ಅನ್ನು ‘ಅಂಕಣ’ದ ಹೆಸರಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಮ್ಮ ಚಂದಾದಾರರೇ ಗಮನಿಸಿ

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ‘ಅಂಕಣ’ದ ಚಂದಾ ಮುಗಿಯುವುದು. ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ‘ಅಂಕಣ’ಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಚಂದಾದಾರರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ. ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ‘ಅಂಕಣ’ದ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಎಂ.ಓ./ಡ್ರಾಫ್ಟ್/ಚೆಕ್ (ಹೊರಗಿನವರು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕಮೀಷನ್ ಸೇರಿಸಿ) ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೋರಿಕೆ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ : 10 ರೂಪಾಯಿ

ಸ್ಥಾಯಿನಿಧಿ : 100ರೂಪಾಯಿ

ವಿಳಾಸ :

‘ಅಂಕಣ’
8. ‘ಚಿರಂಜೀವಿ’, ಹಳೇ ಈಜುವ ಕೊಳದ ರಸ್ತೆ
ಕೋದಂಡರಾಮಪುರ
ಬೆಂಗಳೂರು–560 003

At Bakelite Hylam, Decolam is only the beautiful surface.

It's beautiful to be known as the makers of Decolam. However, the world of Bakelite Hylam is much more than that.

From industrial laminates for electrical, textile and engineering industries to copperclad laminates for electronic equipment. From polyester and phenolic resins for chemical tanks and foundry applications to moulding materials used in the manufacture of a range of items like telephone sets and domestic appliances. From insulating varnishes for the electrical industry to dough moulding compounds for engineering and electrical applications. Each product is backed by the most up-to-date Bakelite Hylam technology and decades of experience.

LINTAS-BHL-2

ಒಪ್ಪೋಲೆ

ಪುಟ	ಸಾಲು	ಇರುವುದು	ಇರಬೇಕಾದ್ದು
೬	೬	ಮರುಳಿ	ಮರಳಿ
೭	೨	ಕಿಮಿರಘೋರಂ" ಸುಘೋರಂ	ತಿಮಿರಮತಿ ಘೋರಂ"
೧೧	೩	ಕಬ್ಬಿಣದ	ಕಬ್ಬಿಣವ
೧೫	೧೨	ವಿವಿದಾರ್ಥ	ವಿವಿಧಾರ್ಥ
೨೨	೧೯	ಉಳಿಯುದಿಲ್ಲ	ಉಳಿವುದಿಲ್ಲ
೨೨	೨೪	ಉಳಿಯುದಿಲ್ಲ	ಉಳಿವುದಿಲ್ಲ
೨೫	೧೪	ತಾಯ	ತಾಯಿ
೨೮	೮	ಮರೆತ	ಮೊರೆತ
೩೦	೧೮	ತೇರದೇ	ತೆರೆದೇ
೩೪	೧೩	ಹಾರುತ್ವೆ	ಹಾರುತ್ತೆ
೩೫	೨	ಎಳೆಯುವಾತಹ	ಎಳೆಯುವಾ
೪೧	೨೧	ಗುಟ್ಟೇಗಿ	ಗುಟ್ಟೇಗಿ
೪೧	೨೫	ಕೊಂಬಡರಾ	ಕೊಂಬವರಾ .
೪೬	೧	ದಯಾ ಮಾಡಿಸದ	ದಯ ಮಾಡಿಸದ
೪೮	೨	ಸತ್ಯನನ್ನಾರಸಿ	ಸತ್ಯನನ್ನಾರಿಸಿ
೫೦	೧೩	ರಚಿಸಲೆ	ರಚಿಸಲೇ
೫೩	೪	ಪಿಡಿಸುವ	ಪೀಡಿಸುವ
೫೬	೨೦	ಹೊಲೆವಾದೆ	ಹೊಲವಾಡೆ
೬೧	೧	ಒಳೆ	ಒಳ
೭೦	೫	ಹೊಟ್ಟಿಗೆ	ಹೊಟ್ಟಿಗೇ
೭೦	೮	ಮಿರುಟಿ	ಮುರುಟಿ
೭೦	೨೦	ಶ್ರೀಕಾರೂಕಡ	ಶ್ರೀಕಾರ ಕೂಡ
೭೦	೨೨	ಸತ್ತವರ ಸತ್ತಮರ	ಸತ್ತನರ ಸತ್ತಮರ
೭೦	೨೩	ಕೂಳೆವ	ಕೊಳೆವ
೭೦	೨೫	ಗಂಗೆಗೆಂಥೆ	ಗಂಗೆಗೆಂಥ
೭೦	೨೭	ಪುರಾತಗದಮಲು	ಪುರಾತನದಮಲು
೭೦	೨೮	ನಾಟ್ಯಾರಂಗ	ನಾಟ್ಯರಂಗ

'ಅಂಕಣ' ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಪತ್ರಿಕೆ. ಭಾಷೆ – ಸಾಹಿತ್ಯ – ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳ ಮಂಡನೆ ಹಾಗೂ ವಾಗ್ವಾದಗಳಿಗೆ ವೇದಿಕೆಯಾಗುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಗುರಿ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿರುವುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಚಿಕೆಗಳು ದಾಖಲಿಸಿವೆ.

ಕಿರುಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿತವಾಗುವ ಬರಹಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಆಸಕ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲವೆ, ಆ ಬರಹಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಓದಬೇಕಾಗುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಒದಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿತವಾಗುವ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮರುಚಿಂತನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕಾವುದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಿಡಿ ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ರಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿವರಗಳಿಗೆ

6 'ಚಿರಂಜೀವಿ' ಹಳೇ ಈಜುಕೊಳದ ರಸ್ತೆ, ಕೋದಂಡರಾಮಪುರ,
ಬೆಂಗಳೂರು - 560 003